

DRŽAVNO PUBLIKOVANJE
DODAČ 13. I. 1933
kralj poloz.

10675

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

LETA 1932

V LJUBLJANI 1932

ZALOŽIL ŠKOFIJSKI ORDINARIAT V LJUBLJANI

TISKALA JUGOSLOVANSKA TISKARNA V LJUBLJANI (K. ČEČ)

DRŽAVNA IN UNIVERZITETSKA
BIBLIOTEKA LJOVŠE KARLOVIČA

UNIVERSITETSKA BIBLIOTEKA
LJUBLJANA

UNIVERSITETSKA BIBLIOTEKA
LJUBLJANA

SKOFIJSKI LIST

DRŽAVNA IN UNIVERZITETSKA BIBLIOTEKA
LJUBLJANA

DRŽAVNA IN UNIVERZITETSKA BIBLIOTEKA
LJUBLJANA

LRTA 1925

DRŽAVNA IN UNIVERZITETSKA BIBLIOTEKA

DRŽAVNA IN UNIVERZITETSKA BIBLIOTEKA

DRŽAVNA IN UNIVERZITETSKA BIBLIOTEKA

Kazalo

k letniku 1932 Ljubljanskega Škofijskega lista. — Skupaj 9 številk.

	Stran		Stran
B		G	
Benedictiones simultaneae et successivae	111	Gibanje prebivalstva, podatki	75
Binacija	54	Gregorij, škof: Pastirsko pismo o božji previdnosti	1
Birmancei, seznamek za l. 1932	116	Gregorij, škof: Duhovnikom za novo leto 1932	7
Birmovanje v l. 1932	11, 38	Gregorij, škof: Duhovnikom in verni- kom o dobrodelni akciji	82
Blagoslov po sv. maši	51		
Bogoslužna opravila za šole	75		
Bratovščina sv. Družine	103		
C		I	
Cerkvena umetnost, uredba	52	Izjava: Barle-Škerbec	93
Cerkvene mladinske družbe, vodstvo .	27	Izpiti duhovnikov v zmislu kan. 130 . .	16
Cerkveni računi, predlaganje	77		
Cerkveno ljudsko petje, govor	86	K	
Cerkveno ljudsko petje, naredba	112	Kanonična vizitacija l. 1932	11, 38
Cerkveno praznovanje državnih prazni- kov	116	Kolkovanje rekrutnih spiskov	94
Conferentiae pastorales sub secreto offi- cii	74	Kolodvorski misijon	42
Č		Komasacija občin	109
Čekovna vplačila cerkvenih oblasti, pri- stojbine	56	Konferenca, dekanjska	21, 107
Čipke za cerkveno opremo	41	Konference, pastoralne l. 1932	14
D		Konference, pastoralne l. 1931	45
Dejanje sv. Detinstva, poročilo	85	Konference Sodal. ss. C. J. v l. 1931 . .	48
Dekanjska konferenca	21, 107	Konkurzni razpisi:	
Dekanjski promotorji duhovnih vaj .	108	Šmihel pri Novem mestu	57
Direktorij, spremembra za l. 1932 . . .	55	Črmošnjice	78
Draginjske doklade duhovnikov	42	Bukovščica, Podlipa	79
Družba treznosti	56	Sv. Helena, Hinje, Begunje pri Lescah	95
Državni prazniki, cerkveno praznovanje	116	Tomišelj, Vače, Nova Oselica	117
Duhovne vaje v l. 1931	17	Križev pot, odpustki	15, 51
Duhovne vaje duhovnikov, skupne . . .	68	Kupne pogodbe, površinska mera . . .	94
Duhovne vaje, dekanjski promotorji .	108		
E		L	
Evharistični kongres v Sarajevu	36	Ljudsko petje, cerkveno, govor	86
Evharistični shod za duhovnike	68	Ljudsko petje, cerkveno, naredba	112
Evidenca nad plačanimi taksami	93		
M		M	
		Matice, nagrade voditeljem za izpiske .	39
		Mešani zakoni, odlok o poroštvi	34
		Misijoni, okrožnica jugoslov. škofov . .	97
		Misijonski praznik	71, 82
		Molitev za ohranitev miru	38

N	Stran	Stran		
Nabirke za pogorelce	76, 93	Rodriguez-Vodenik: Vaja v krščanski popolnosti	43, 78, 95	
Nagrade voditeljem matic za izpiske . .	39	D. F. Andričević: Propisi i upute za iseljenike	43	
Novomašniki l. 1932	17	Dr. Mihael Opeka: Očetov klic	57	
O				
Občine, komasacija	109	»Nebeške rože«: Marija Mati milosti	57	
Obhajilo otrok za sv. Očeta	37	Alojzij Tome: Moj Jezus!	69	
Obrednik rimski, odobrenje slovenskega prevoda	97	Slovenski biografski leksikon	78	
Odobrenje slovenskega prevoda rim- skega obrednika	97	Dr. Franc Ušeničnik: Pastoralno bo- goslovje	94	
Odpustek za oficij coram Sanetissimo .	111	Dr. Mihael Opeka: Raztreseno klasje	95	
Odpustki križevega pota	15, 51	Franc Zabret: Sv. zakon — vrelec živ- ljenja	108	
Okrožnica »Caritate Christi« papeža Pija XI.	59	Dr. Alfonz Levičnik: Zgodbe sv. pisma	109	
Okrožnica jugoslov. škofov o misijonih	97	Weiser-Jagodic: Luč z gorá	117	
Opozorilo o asirsko-kaldejskih menihih	94	Služba božja, ureditev	29	
Oratio imperata	39	Sodalitas ss. C. J., konference l. 1931 .	48	
P				
Pastoralne konference l. 1931, poročilo	45	Spremembe župnijskih mej: Dobrnič- Trebnje	76	
Pastoralne konference l. 1932	14	Sv. Družina, bratovščina	103	
Pastoralne konference, uradna tajnost .	74	Sveče, število pri izpostavljanju sv. R. T.	94	
Pastoralni obiski družin	21	Sv. Sava, šolska proslava praznika . .	92	
Patronatna tangentna	40	Š		
Pokopavanje mrličev, pravilnik	113	Škofijska kronika 20, 43, 58, 69, 79, 95,	110, 117	
Pomoč rudarjem in delavcem	76	Šolska proslava praznika sv. Save . .	92	
Postna zapoved za l. 1932	9	Število sveč pri izpostavljenju sv. R. T.	94	
Poštinska prostost	77	T		
Pravila o vršenju verskih dolžnosti dijakov	91	Takse, evidenca	93	
Pravilnik o izplačilu patronatne tan- gentne	40	Tiskovine za sečnjo	19	
Pravilnik o pokopavanju mrličev . . .	113	U		
Praznik sv. Gabriela Ž. M. b.	81	Umrlji duhovniki:		
Prizivi in tožbe	68	Janez Wester, Janez Pfajfar	44	
R				
Razne objave 19, 42, 56, 68, 77, 94, 109, 117		Franc Hočvar, Franc Ažbe, Franc Oswald, Franc Zbašnik, Jakob Le- bar	80	
Rekrutni spiski	77, 94	Ivan Zupan, p. Alfonz Furlan, p. Be- rard Jamar, p. Marijan Širc	96	
S				
Separatio a thoro et mensa	55	Valentin Mihelič	110	
Seznamek birmancev v l. 1932	116	Franc Pavlič	118	
Slovstvo:		Uredba o zadavah cerkvene umetnosti	52	
Vestnik Dejanja sv. Detinstva	20, 117	Uredbe, sporočanje župnim uradom . .	75	
P. Mavricij Teraš: Po stezah resnične popolnosti	43	Ustanove, prijave	19	
Dr. Andrej Snoj: Adventizem	43	V		
Dr. Ciril Potočnik: Dobri pastir III . .	43	Verske dolžnosti dijakov, pravila o vr- šenju	91	
»Nebeške rože«: Sv. rožni venec in Lavretanske litanijske	43	Versko-moralna prosveta	40	
Z				
Zakoni, mešani, odlok o poroštvu . .	34	Zakoni, mešani, odlok o poroštvu . .	34	
Zakon o osebnih imenih	94	Zakon o osebnih imenih	94	

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1932.

Ljubljana, 20. januarja 1932.

Štev. 1.

1.

Pastirske pismo o božji previdnosti.

Gregorij,

po božji milosti in apostolskega sedeža oblasti

škof ljubljanski,

pošilja vsem vernikom pozdrav in blagoslov.

Počn skrbi in težav je čas, v katerem živimo. Pogled v bodočnost pa nas v mnogih cizirih navdaja še z večjimi skrbmi in s strahom, ko vidimo, da še tisti, katerim je Bog izročil narode v vodstvo, ne najdejo izhoda iz stiske sedanjosti. Nič čudnega ni, ako začenjajo nekateri zdvajati celo nad božjim usmiljenjem in tožijo s prerokom: »Kako dolgo, o Gospod, bom klical in ne boš uslišal? Vpiš k tebi v sili, ki jo trpim, in me ne boš rešil?« (Hab 1, 2.) Da se rešimo iz stiske in pripravimo pot do lepše bodočnosti, če že ne sebi, pa vsaj tistim, ki za nami pridejo, nam je treba mnogo modrosti, poguma in vztrajne moči, da ne omagamo prej, dokler ne odstranimo vseh ovir, ki zapirajo človeku pot do prave sreče. Modrosti, poguma in moči nam daje živa vera in trdno zaupanje v božjo previdnost, v tisto skrb, katero ima Bog, naš najboljši Oče, do nas, svojih otrok. Zato vam hočem za letošnji postni čas spregovoriti o previdnosti božji, da bi vsi vse svoje nade stavili pred vsem in najprej na Boga, kakor pravi sv. pismo: »Oči vseh upajovate, o Gospod, intijim daješ jedobravem času. Ti odpiraš roko in nasituješ vse živo z blagoslovom.« (Ps 144, 15. 16.)

I.

Kaj je previdnost božja? Tako imenujemo očetovsko skrb, s katero Bog vse, kar je ustvaril, ohranja in voda in tako vodi, da človeku v dobro služi, pri tem pa človeku prosto voljo pusti. Bog ni kakor otrok, ki si igračo naredi, ko se je pa naveliča, igračko zavrže in se zanjo ne zmeni več. Bog, ki vse najmodrejše ureja in vse po svojih večnih načrtih dela, ne neha vzdrževati vsega, kar je ustvaril in kar se po naravnih zakonih, ki jih je Bog v stvari dal, razvija, raste pa zopet umira. Vse to ohranja in vodi, to je njegovo delo, ki ga opravlja vsak trenutek, kot nam je Jezus, Sin božji, sam povedal: »Moj Oče dela doslej, tudi jaz dela.« (Jan 5, 17.)

V delovanju božje previdnosti najlepše spoznamo božjo previdnost, ljubezen in vsemogočnost. Ker Bog vse ve, preteklo in

prihodnje, in nič skritega ni pred njim, pozna natančno vsako stvar; ve, kaj je zadnji in najodličnejši namen vsakega človeka, pczna tudi vsa sredstva in pripomočke, ki človeka v različnih okolnostih in razmerah sveta in časa najbolj gotovo morejo privesti do cilja in namena, za katerega ga je Bog v življenje postavil. Kar pa Bog ve in spozna, to človeku v dobro tudi storí, ker neizmerno ljubi vsako stvar, najbolj pa človeško dušo, ki je na zemlji najlepša in najimenitnejša stvar. Tako lepo nagovarja Boga knjiga modrosti: »Ljubiš namreč vse, kar je, in nič tega ne sovražiš, kar si ustvaril ali napravil. Kako bi meglo kaj obstatí, ako bítine hotel, ali se chraniti, aко би тине велеval? Ти вsem занашаš, закај вse реши сопствене, о Господ, ки ljubiš duše.« (Modr 11, 25—27.) Ker je Bog tak, zato pa »veleva svojemu solncu, da vzhaja nad hudočnim i in dobrimi, ter pošilja dež pravičnim in krivičnim.« (Mt 5, 45.) Še večjo ljubezen nam dokazuje božja previdnost s skrbjo za nadnaravno življenje naših duš, »akor nas je pred stvarjenjem sveta v Jezusu Kristusu izvolil, da bili sveti in brezmadežni pred njim; v ljubezni nas je naprej odločil, da naj bomo po sklepu njegove volje posinovljeni po Jezusu Kristusu in naj slavimo veličastvo njegove milosti.« (Ef 1, 4—6.) Očetova ljubezen božja ne pride nikdar v zadrego, kakor tako pogosto človeška ljubezen, ki bi rada pomagala, pa ne more; premajhna je človeška moč. Bog pa je vsemogočen, zato more vse storiti, kar hoče in kar je potrebno, da z vsako stvarjo doseže namen, ki ga je imel, ko jo je ustvaril. Kadar naravne moči in naravni zakoni ne zadostujejo, božja vsemogočnost stori tudi čudež, ako je to potrebno, da doseže Bog namen, ki ga ima. Svojo vsemogočnost poudarja Bog, ko nam pravi po preroku: »Jaz sem Gospod in ni drugega več; razen mene ni Boga in da zvedo oni od solnčnega vzhoda in oni od zahoda, da razen mene ni nobenega. Jaz sem Gospod in ni drugega, ki delam svetobo in temo ustvarjam, ki mir dajem in vodo ustvarjam: jaz sem Gospod, ki vse to delam.« (Iz 45, 5—7.)

Torej, predragi verniki, naše življenje, naša usoda in vsa pota naša so v rokah vsevednega, neskončno ljubeznivega in vsemogočnega Očeta, ki skrbi za vsako tudi najmanjšo stvar, ki na vse gleda in vse zapazi, saj so po trditvi Jezusovi tudi lasje na naši glavi vsi prešteči (Lk 12, 7). Če je tako, zakaj bi potem dvomili in se bali? Saj božji Zveličar vendar ni po praznem ali goljufivo tolažil množice, ki so se zbrale ob njem, ko jim je govoril: »Ne boste v skrbah za svoje življenje, kaj boste jedli, tudi ne za svoje telo, kaj boste oblekli. Saj ve vaš nebeški Oče, da vsega tega potrebujete.« (Mt 6, 25—32.) V teh Jezusovih besedah so našli pogum in zaupanje kristjani prvih stoletij za časa krvavega preganjanja, ko je bila še najmilješa kazen za kristjane ta, da se jim je cdvzelo vse premoženje in so bili s tem pahnjeni v najhujšo bedo. Pa tudi mučenci današnjih dni v Mehiki in Rusiji in še drugod prav v zaupanju na božjo previdnost prenašajo najhujše gorje — in s tem zmagujejo. Ali ne bomo tudi mi, predragi verniki, v stiskah in skrbah sedanosti stavili vsega svojega zaupanja na nebeškega Očeta, ki vse naše potrebe pozna, ki nas hoče pripeljati k sebi skozi vse težave zemskega življenja? »Vse svoje skrbi n anj preložite, zakaj on skrbi za vas.« (1 Petr 5, 7); pa boste varno hodili skozi vse nevarnosti, kakor David, ki je dejal: »Gospod me vodi in nič mi ne bo manjkalo.« (Ps 22, 1.) »Izroči

torej Gospodu svojo pot in upajvanj in on bo storil.« (Ps 36, 5.)

Vem, da bi marsikateri od vas, predragi verniki, rad ugovarjal in pokazal na toliko hudobij in krivic, na toliko nesreč in bridkosti, ki napolnjujejo svet, in bi vprašal, kako se vse to da združiti z božjo previdnostjo. Če je Bog skrben oče, zakaj pusti, da pride na njegove otroke tolikšno gorje? Saj posebno danes premnogi vprašujejo Boga s prerokom: »Zakaj gledaš na hudo delnike in molčiš, ko hudo bnež žre pravičnega?« (Hab 1, 13.) Zakaj tako, vprašujete? Čujte! Vse zlo na svetu je od greha. Ako bi greha ne bilo, ne bilo bi ničesar hudega, nad čemer se pritožujete. Kazen je, ki sledi grehu za petami, kazen za prvi greh in za osebne grehe, za katere sami nosimo odgovornost pred pravičnim Bogom. Vprav zlo današnjih dni je posledica greha, posledica odpada od Boga. V tretji knjigi kraljev beremo besede, kakor da so za naš čas zapisane: »Ker so zapustili Gospoda svojega Boga... in so hodili za tujimi bogovi ter so jih molili in častili, zategavoljo je Gospod nad nje pripravil vse to gorje.« (3 Kr 9, 9.) A božja previdnost se kaže vprav v tem, da tudi kazen, ki si jo človeštvo s svojimi grehi nakoplje, v dobro obrača, tako kakor pameten oče, ki skrbi za dobro vzgojo svojih otrok. Tak oče pregreške otrok kaznuje, včasih prav trdo kaznuje, pa ne zaradi tega, ker se veseli otrokovih bolečin in uživa ob otrokovem jokanju, ampak zato, da ga odvrne od pregrešnega in slabega, da bi v bodoče kaj takega nikdar več ne storil. Dobro mu hoče, ne slabo. Otrok v tistih mladih letih še ne razume četovtega postopanja; ko pa doraste in življenje poskusí, je strogemu očetu hvaležen. Tak oče je Bog; na ta način nas vzgaja »v našo korist, da bi postali deležni njegove svetosti. Nobeno strahovanje pa se takrat, ko se vrši, ne zdi veselo, ampak bridko; pozneje pa donaša tistim, ki so po njem izučeni, miru polni sad pravičnosti.« (Hebr 12, 10, 11.)

Gotovo je, da bi na Boga pozabili in bi svoj večni cilj zgrešili, ako bi nam v življenu vse šlo po naših lastnih željah. Bili bi podobni tistim nesrečnim otrokom, katere so starši v slepi ljubezni mehkužno vzgojili. Ko pridejo nadnje življenjske težkoče ali celo siromaštvo, niso v stanu tega prenašati, veliko težje jim je kakor tistim, ki so se od mladosti trdega dela in premagovanja navadili. Ako temeljito premislimo in prav spoznamo namene božje previdnosti, ne bomo izgubili zaupanja tudi ne v hudih stiskah in težavah, ker bomo razumeli, da je božja vzgoja v našo korist. Dasi je včasih trda, je vendarle nam v blagor, kakor sv. pismo pogosto trdi. Pri Jobu, ki je dosti hudega pretrpel, beremo: »Blagor človeku, ki ga Bog tepe; torej ne zmetuj Gospodovega strahovanja, ker on rani in celi; on udarja, njegove roke pa ozdravljajo.« (Job 5, 17—18.) V knjigi Pregovercov pa čujemo to modrost božjo: »Tepenja Gospodovega, moj sin, ne otresaj od sebe in naj ti ne upada srce, kadar te on strahuje. Zakaj, kogar Gospod ljubi, ga tepe in ima nad njim dopadenje, kakor oče nad sinom.« (Preg 3, 11, 12.)

Pa morda še ne boste zadovoljni s tem odgovorom na vaše vprašanje, zakaj dopušča Bog toliko hudega, in porečete: No, to razumemo, da je vse, kar je hudega na svetu, kazen za greh, toda zakaj potem Bog ne kaznuje hujše tistih, ki so veliko grešili, pravičnih pa, ki nimajo velikih grehov, ne obvaruje hudega? Mnogokrat namreč vidimo v življenu vprav narobe:

grešnikom se dobro godi, pravičnim pa slabo. Kako se s tem dejstvom sklada previdnost božja? Tudi na to vprašanje vam bom skušal odgovoriti, ne iz lastne modrosti, ampak iz božjega razodetja.

Mnogim, ki božje zapovedi vsevprek prestopajo in se za Boga in cerkev niti najmanj ne zmenijo, se navidezno res dobro godi. Premoženje se jim kopiči, da si morejo privoščiti vsakovrstne prijetnosti in užitke. Toda ta sreča je le navidezna; od zunaj se zdi, da so srečni; ko bi pa mogli pogledati v njihovo duš, kakor jo Bog vidi, bi niti največji revež izmed vas ne maral z njimi menjati. Pravo srečo odloča končna božja sodba, ne pa polne blagajne in žitnice. — Kaj pa bi bilo, ako bi Bog vsak greh takoj kaznoval in vsako dobro delo takoj poplačal? Noben grešnik se ne bi mogel spreobrniti, ne imel bi časa za pokoro. Uničena bi bila vsaka mežnost zaslужenja. Bog pa »hoče, da bi se vsi ljudje zveličali in prišli k spoznanju resnice« (1 Tim 2, 4); zaradi tega »potripi z vami, ker noče, da bi se kateri pogubili, temveč da bi se vsi spokorili.« (2 Petr 3, 9.) Nesporočenim grešnikom se nikdar ne godi dobro. Če morda nekaj časa res imajo uspeh, končno pride le obsodba, ki zapečati njihovo nesrečo. »S svojimi očmi boš to gledal in povračilo grešnikov boš videl« (Ps 91, 8), zatrjuje sv. pismo. Krivične Bog prenaša, da bi se spokorili in tako zveličali; če pa tega ne storé, potem uporabi zoper nje vso svojo natančno in nepodkupljivo pravičnost, kakor pravi o Bogu sv. pismo: »Hudobni ne prebiva zraven tebe in krivični ne obstanejo pred tvojim obličjem.« (Ps 5, 6.) Kratkovidni so tisti in v zmoti, kateri iz božje potrežljivosti, ki grešnike prenaša, sklepajo, da Bog sploh ne kaznuje, in začnejo tudi sami brez skrbi grešiti. »Ker se sodba božja brž ne sklepa, delajo človeški otroci hudo brez vsega strahu. Pa naj grešnik stotkrat hudo storí in (ga Bog) s potrežljivostjo prenaša, vendar vem, da bo dobro njim, ki se Boga boje in spoštujejo njegovo obličje.« (Prid 8, 11. 12.)

II.

Vera v božjo previdnost, predragi verniki, nam daje mir in zadovoljnost v življenju, da tudi v najbolj zametanih razmerah ne izgubimo zaupanja v božje vodstvo. Česa naj se bojimo, ko pa vemo, da so vsi dogodki našega življenja v božjih rokah že od vse večnosti in da vse vodi k našemu zveličanju? V našem življenju je tako, kakor če kdo bere povest, ki je prav zamotana; kar boji se za usodo ljudi, o katerih povest pripoveduje, ker toliko krivie trpijo in imajo tako močne nasprotnike in ne-premagljive ovire. A oddahne si, ko pride povesti do konca in vidi, kako se vse lepo izteče. Povesti našega življenja ne vidimo konca, pa se za svojo usodo včasih bojimo; Bog pa vidi konec in nas hoče voditi tako, da se tudi naša povest dobro izteče v nebeško veselje. »Gospod vodi človekove stopinje; kdo izmed ljudi pa je v stanu razumeti njegovo pot?« (Preg 20, 24.) Zato se pač smemo božjemu vodstvu brez skrbi popolnoma prepustiti, četudi ga vselej ne razumemo. On je vseveden in neskenčno moder, on vidi naše življenje do konca in še vso našo večnost, torej le on edini v resnici ve, kaj nam je v korist in kaj nam škoduje. Mi sami tega ne vemo in ne moremo vedeti, saj niti za en dan naprej ne vemo, kaj nas čaka, kako se bodo razmere našega življenja razvijale. Ko pa se popolnoma prepustimo božji previdnosti, ne smemo misliti, da nam ni treba ničesar storiti, ker bo vse

Bog sam naredil. Ne tako! Bog zahteva, da se tudi sami potrudimo, da vse storimo, kar moremo. Naša prva dolžnost je, da zapovedi božje izpolnjujemo, vedno in v vsakem položaju. Če s tem voljo božjo natančno vršimo, potem lahko vso nadaljnjo skrb Bogu prepustimo, ker bo on v svoji previdnosti vodil vse tako, da nam bo v pravo krst.

Boga pa hudo žali vsak, ki se nanj ne zanaša, ampak tako dela, kakor da je sam dosti moder, preudaren in previden, da Boga in njegove vsevedne in vsemogočne modrosti prav nič ne rabi. Pa ne samo Boga žali, ampak sam v svojo nesrečo hiti; ker vse, kar je proti Bogu in njegovim zapovedim, vodi posameznika in ves človeški rod v nesrečo. S svojo lastno razumnostjo, brez ozira na božje zapovedi, je prišlo človeštvo v sedanji položaj, čigar težo in stisko vsi čutimo. Na kaj se zanašajo ljudje? Ne na božje zakone, ki nam kažejo edino pot k sreči in blagostanju, ampak na denar, na cecanje in človeško moč. Denar je vse! Z denarjem napreduje kultura, se utrdi blagostanje. Tako so si govorili ljudje. In so šli in iskali denar, ga kopili, ga za visoke obresti izposojevali, so prisilili države, da so se v blazni hitriči obcrtjevale z vsem morilnim orodjem, ki ga je sedobna veda in tehnika iznašla. Pri tem pa se niso niti najmanje zmenili za božje zapovedi, se celo posmehovali božji previdnosti, ki v resnici vlada in vodi svet. No, in kaj so dosegli? V uboštvo so pahnili ogromno večino človeštva, uničili so gospodarsko blagostanje ljudstva, spravili na cesto milijone brezposelnih ljudi, ki bi radi delali in imajo božjo in človeško pravico, da z delom svojih rok preživljajo sebe in svoje družine; sami se pa tresejo in bojijo za krivično nagrabljeno premoženje. Rešitev iz sedanjega težkega stanja, v katerem vzdihuje skoraj vse človeštvo, je le v tem, da se vsi povrnemo na pot božjih zapovedi in potem trdo zaupamo na božjo previdnost in se spomnimo opomina svetopisemske modrosti: »Zaupaj v Gospoda iz vsega srca in ne zanašaj se na svojo razumnost.« (Preg 3, 5.)

Pa porečete: To ne meri na nas, ampak na tiste, ki vladajo narode in ki se sestajajo na raznih meddržavnih posvetovanjih. Tikujejo našo usodo, ti morajo zopet začeti upoštevati božje zapovedi, zaupati v Gospoda, ne pa zanašati se na svojo razumnost, potem bo boljše; mi ne moremo nič storiti. Toda, predragi verniki, tudi v nas je mnogo tega brezbožnega duha, ki stavi vse zaupanje le v denar in človeško moč ter se zanaša le na svojo razumnost. Najprej moramo sebe poboljšati, iz sebe izgnati duha, ki ni od Boga. Tudi med nami se dogaja, da ljudje edino le po svoji preudarnosti delajo proti božjim zapovedim, če se jim zdi, da jim to kak časen dobiček prinese. Lansko leto za postni čas sem vam pisal o posvečevanju nedelje in vas opozoril na to, da nedeljsko delo ne prima dobička, ker ni na njem božjega blagoslova. Pa kljub temu mnogi po svoji kratki modrosti delajo in mislijo, da si s tem povzdignejo svoje blagostanje; ne zaupajo v Boga in ne verujejo, da Bog tistih, ki njegovo sveto voljo spoštujejo in njegove zapovedi spolnjujejo, ne zapusti in ne da pasti v trajno nesrečo. »Razuzdan človek ima velikokrat srečo pri vsej svoji hudobiji, toda njegov dobiček je zugubiček.« (Sir 20, 9), pravi Duh božji v sv. pismu.

Še en velik greh zoper vero in zaupanje v božjo previdnost se zadnji čas med nami širi in opustoša življenje milosti in mir vesti v dušah. Mnogokrat slišim starše, zlasti mlajše zakonce, tožiti, kako težavno je v današnjih gospodarskih razmerah preživljati večje število otrok. Zaslužek je nizek ali pa ga včasih sploh ni, stanovanje je dragó in vse drugo, kar družina rabi, da živi in se otroci česa izučijo. Pa bi mislil, da bodo v teh mučnih skrbbeh takole govorili: Ker so težkoče tako

velike, moramo vestno paziti, da Boga ne bomo žalili in ne bomo odganjali njegovega blagoslova. Zakaj le tedaj, če bo Bog blagoslovil naše delo in naše trude, bomo mogli družino oskrbeti; sami od sebe ne moremo. A žal, da premnogi ne govorijo tako, ampak vprav narobe ravnajo. Ne mislijo na božji blagoslav, na lastno modrost se zanašajo, pa takole govorijo: Ker težko zadosti pridelamo za številno družino, ne smemo imeti več otrok. Pa začnejo posegati v delo vsemogočnega Stvarnika in mu onemogočajo, da bi ustvaril neumrljivo dušo novemu otroku, ako bi bila to njegova sveta volja. Nimajo v sebi tčliko moči in strahu božjega, da bi zdržno živeli, ako nočejo nositi roditeljskih skrbi in težav. To pa hudo žali Boga, ko ima človek sebe za modrejšega in previdnejšega, kakor pa Boga; ko misli človek, da bo sam proti božji zapovedi boljše mogel oskrbeti svojo bodočnost, kakor pa Bog sam. Kako bi bilo to mogoče, ko človek v bodočnost niti za en korak ne vidi, Bogu pa leži vse na dlani? S takim postopanjem človek taji božjo vsevednost, vsemogočnost in ljubezen, če že ne z besedo, gotovo pa z dejanjem. Kako to Boga ne bi žalilo? In kaj bi se zgodilo, ko bi Bog take ljudi res prepustil njihovi lastni modrosti, pa jih ne vodil več s svojo previdnostjo? Kaj bi bilo? Še enega otroka ne bi mogli preskrbeti, niti sebe ne bi mogli preživljati, vse bi jim v nič šlo.

Obnovimo v sebi vero in zaupanje v božje previdnost, pa se ne bomo bali ničesar, kar nam Bog pošlje, saj nam pošlje s težavo tudi moč, da jo prenesemo. In če vam da v oskrbo dragocene stvari svoje, vaše otroke, je pripravil tudi za vsakega vse, kar potrebuje, da doseže svoj večni cilj; saj »Gospod vidi pota človekova in vse njegove stopinje gleda.« (Preg 5, 21.) Naj si človek izmišlja še tako lepe načrte, ako Bog noče, jih nikdar ne bo izvršil ali mu vsaj v dobro ne bodo. Sv. pismo pravi: »Človekovo sreči izmisli svojo pot, Gospod pa njegove stopinje vodi.« (Preg 16, 9.) »Bog je ljubezen« (1 Jan 4, 8), zato z ljubezni skrbi za vsako stvar, najbolj pa za človeka, katerega ni samo ustvaril, ampak tudi odrešil s krvjo svetega edinorojenega Sina. Nikomur se ne moremo tako brez-skrbno in zaupljivo izročiti kakor božji ljubezni, ki se kaže v njegovi previdnosti. Ne pozabimo tega nikdar. V težkih urah skrbi in bridkosti pa si to še češče poklicimo v spomin. — Nekdo, ki si je pozidal hišo, je na vrh strehe postavil veterunico, ki je na obeh straneh nosila napis: Bog je ljubezen. Nekam nenavaden napis za veterunico, kaj ne? A odgovarjal je lastnik hiše: »Naj vleče veter kakor in odkoder hoče, od vseh strani bom mogel videti napis, ki me spominja na to, da je Bog ljubezen.« Zapišimo si to besedo neizbrisno v sreča svca. Naj pihlja potem lagoden veterček, ki nas v vročini dneva hladi, naj brije burja ali razsaja vihar — odkoderkoli —, mi vemo: Bog je ljubezen, in kdor v Boga zaupa, ne bo propadel vekomaj.

Blagoslov vsemogočnega Boga Očeta in Sina in Svetega Duha naj pride nad vas in ostane vselej nad vami. Amen.

V Ljubljani, dne 15. januarja 1932.

† Gregorij,
škof.

2.

Gospodom duhovnikom za novo leto 1932.

Preteklo leto, ki nas v mnogočem spominja na Jezusovo besedo Lk 22, 31, je prineslo tudi marsikaj tolažilnega. Versko življenje se večinoma lepo razvija. Misijoni so bili povsod prav uspešni. Pa tudi preizkušenj ni manjkalo, nekateri gospodje so doživelji dogodke, kakor jih doslej še nismo videli. In ti gospodje imajo sočutje in simpatije sobratov na svoji strani. Novo leto nam bistveno nič boljšega ne obeta, pričakovati moramo po vseh indicijah, da bo nam duhovnikom prineslo poleg doseđanjih preizkušenj še hudo stisko v materialnem oziru, četudi smo že itak na najnižji stopnji. Treba bo, da se o tej zadevi temeljito posvetujemo in storimo, kar nam je v okviru zakonov mogoče, da si vsaj toliko preskrbimo, kolikor nam je za naše poklicno delovanje nujno potrebno. Na skromnost smo se že v teku zadnjih let navadili. Dušnepastirskega dela pa nas vsak dan več in lepšega čaka. In o tem naj vam nekaj misli napišem.

1. Gospodje se veliko trudite z otroki. Že skoraj po vseh župnijah je vpeljana navada, da sprejemajo otroci redno vsak mesec svete zakramente. Kjer tega še ni, naj se takoj skuša otroke na to navaditi. K prvemu sv. obhajilu še ne pristopajo otroci povsod v prvem razredu. Čujem različne pomislike in ovire. Gospodje pa, ki so to že uvedli, mi vsi zatrjujejo, da so napravili s to prakso kar najboljše izkušnje. Moramo pač verjeti tistim, ki govorio iz izkušnje, zato se ne smemo dati oplašiti ed dostikrat le namišljenih ovir. Solarji naj čimprej najdejo pot k Jezusu, najboljšemu vzgojitelju.

Da bodo sadovi rednega in pogostnega sv. obhajila večji in trajnejši, navajajte otrcke k temu, da prevzemajo iz ljubezni do Jezusa nase žrtve, ki jih življenje po zapovedih tudi njim že nalaga. Kako lahko se jim je premagovati, če na to mislij, da s tem Jezusu veselje delajo, ko je pa otroško srečo tako dovezetno in občutljivo za ljubezen Jezusovo. V ta namen jako dobro služijo »Jezusovi dnevi«, ki jih kot priloga vsak mesec deli med otroke verski listič »Lučka z neba«. Upeljite ta vsakdanji »examen particulares« med otroke, sami pa se na enak način kontrolirajte s pristopom k »Unio apostolica«, ki jo za našo škofijo vodi g. spiritual dr. Ciril Petočnik. Koliko blagoslova pride iz teh malih vsakdanjih žrtev na naše duhovniško delo! V zvezi z evharistično vzgojo poudarjam še to, da naj katehetje urgirajo pri otrocih i z polnите v nedeljske dolžnosti. So vzroki, ki imajo za otroka značaj »vis maior«, in jih moramo upoštevati, kakor pomanjkanje obleke, obutve, zlasti v zimi itd., a prelaksni ne smemo biti. Kako naj sicer pride otrokom ta dolžnost tako živo v zavest, da jo izpolnjuje tudi kasneje v življenju, ko jih nihče več opozarjal ne bo.

2. Razmere se razvijajo v smeri, ki nas duhovnike vedno bolj vodijo v duhovno delovanje. Tudi to moramo uporabiti za rešitev duš. Bog ima že svoje namene, ako dopusti, da nam eno ali drugo bolj zunanje delo odpade. Sicer nam služi zunanje delovanje za sredstvo, da duše Bogu pridobimo, a nevarnosti ni manjkalo, da se v zunanjosti izgubimo, kar je bistvenega, pa zanemarimo. Notranje morajo biti duše zvezane s cerkvijo in z Bogom. To zvezo, če mogoče, v vseh dušah ustvariti, je naša glavna dušnepastirska dolžnost. Da duhovniku to uspe, je najpotrebnejše imeti pastoralni stik z vsemi v župniji. Z vsemi brez izjeme, tudi z odtujenimi in izvrženimi, v kolikor je mogoče. Seveda nam

dajo največ dela one dobre duše, ki res versko živijo, zakramente pogosto prejemajo in božjo besedo rade poslušajo. Ne smemo pa zanemariti nikogar; ne tistih, ki so drugega naziranja kot mi, ne mlačnežev in nedvednežev, ki nas zaradi tega odklanjajo, ker nas in naših nadnaravnih namenov ne poznajo. V pastirstvu je vedno bila ena prvih zahtev: stik z župljani, dandanes pa je vprav glavna zahteva sodobnosti. Ta stik se dobi in vzdržuje z osebnim obiskom vsake družine in vsakega samzase stoječega vernika. Na letošnji pastoralni konferenci se boste posvetovali, kako bi se v posameznih krajih ti obiski redno mogli izvršiti. V vseh škofijah, kjer je dušno pastirstvo na sodobni višini in skuša izpolniti naloge, ki jih Bog svoji Cerkvi v današnjih razmerah nalaga, imajo redne obiske družin za redno in najbolj učinkovito pastoralno sredstvo.

3. Delavstvo tvori povsod pastoralno polje za se. Večina delavstva — tudi pri nas — je nasproti Cerkvi v najboljšem slučaju indiferentna. Verni krščanski delavci imajo težko stališče in so dostikrat pravi mučeniki svojega prepričanja. Ti zaslužijo od duhovnikov vso podporo in razumevanje. Pa tudi indiferentni in Cerkvi sovražni delavci imajo duše, ki jih moramo skušati rešiti. Poleg osebnega stika, ki je prvi pogoj za uspeh, moramo delavcu pokazati, da imamo srce zanj, da nam v skrbi zanj ne gre za noben sebičen namen, ampak nam je le njegova večna, pa tudi časna sreča pri sreu. Da pridemo z delavcem v duševni kontakt, se moramo potruditi, študirati njegovo psiho, njegovo razpoloženje napram drugim slojem, napram pojavom gospodarskega in sploh javnega življenja. Ko ga tako spoznamo, bomo razumeli in prenesli marsikaj, kar nas prvi hip odbija. Isti proces se bo pa tudi v delavčevi duši izvršil glede razmerja do nas, do vere in Cerkve. Vse gospode, ki imajo delavstvo v svojih farah, pozivam, da pomagajo pri strokovni in kulturni organizaciji krščansko mislečega delavstva, t. j. pri Jugoslovanski strokovni zvezi in Krekovi mladini. Kar je pomanjkljivega, skušajte odstraniti s pozitivnim sodelovanjem »in omni patientia et doctrina«, ne pa s prehudim kritiziranjem in obsojanjem. Nihče tega ne prenese, tem manj delavec, ki je v današnji gospodarski stiski še občutljivejši.

4. Dobrodelna akcija se je — hvala Bogu — povsod, kjer je bilo treba, lepo uvedla in blagoslovljeno deluje. Karitativni odbori naj postanejo stalna ustanova v vsaki župniji. Potrebni bodo. Gospodarska stiska in s tem brezposelnost, po vseh znakih soditi, še ne bo kmalu prenehala. Pa četudi se zboljša, »uboge imate vedno med seboj« (Jan 12, 8). Ubogim, zapuščenim bolnikom in otrokom-sirotam bo vedno potrebna pomoč. S pomočjo karitativenega odbora (kjer ni posebnih karitativenih organizacij) se bo mogla urediti redna in primerna pomoč. Materijalna pomoč pa je samo ena plat dobrodelnosti, druga je v osebni sočutni ljubezni. Siromaku, brezposelnemu, razcapanemu revežu pokažimo, da je tudi človek, da spoštujemo v njem stvar božjo in otroka božjega. In to je dostikrat še važnejše, kakor materijalna pomoč, to je krščanska ljubezen v dejanju. To ne more dati nobena zbirokratizirana dobrodelnost, pa najsi še tako znatne podpore deli, to more le osebno delo človeka, ki je sam prepojen ljubezni do Boga in bližnjega. Zato pa krščanske karitativenosti nič ne more nadomestiti. Vedno in povsod bo za to osebno dobrodelnost odprto polje. Vprav v našem času, ki tako izrazito kaže grde izrastke sebičnosti in brezobjektivnega materialističnega mišljenja, ima krščanska karitativenost apostolsko in providencialno nalogu, da pokaže ljudem pristno in pravo krščanstvo.

5. Katoliška akcija še ni našla pota v vse župnije, niti ne povsod zadostnega razumevanja. V tekočem letu se morajo

u s t a n o v i t i d e l a v n i o d b o r i v v s e h ž u p n i j a h , v k a t e r i h j i h d o s l e j š e n i b i l o . P r e d v s e m j e t r e b a o d b o r n i k e i z š o l a t i , t o b o d i p r v a s k r b d u š n e g a p a s t i r j a . S a m o i m e n o v a t i o d b o r n i k e b r e z t e m e l j i t e š o l e , n i m a n o b e n e g a s m i s l a . N a p a p i r j u o d b o r o v n i t r e b a . P o s a m e z n i t e č a j i z a o d b o r n i k e s e b o d o t u d i l e t o s v r š i l i . D v e m a e k s t r e m o m a s e m o r a m o z n a t i i z o g n i t i ; o d b o r k a t o l i š k e a k c i j e n e s m e b i t i d e g r a d i r a n z a p o s l e d u h o v n e p o l i c i j e , p a t u d i n e s m e b i t i k o m a n d a n t p a s t o r a c i j e . P o s v o j e m b i s t v u j e p o m ož n i o r g a n r e d n e g a c e r k v e n e g a a p o s t o l a t a . K a k o i z v r ř u j e t o s v o j o b i s t v e n o n a l o g o , p a j e n a j v eč o d v i s n o o d k r a j e v n i h p o t r e b i n r a z m e r . P r e p r i č a n s e m , d a j e l a j i š k i p o m ož n i a p o s t o l a t o d b ož e p r e v i d n o s t i C e r k v i d a n i o r g a n z a n a l o g e s e d a n j o s t i i n b o d oč n o s t i . P r i k a t o l i š k i a k c i j i p a v p a s t i r s t v u s p l o h s t a n a m p o t r e b n i d v e l a s t n o s t i , z a k a t e r i n e m o r e m o d o s t i p r o s i t i S v . D u h a : g o r eč n o s t i n r a z u m n o s t . S p o z n a j m o č a s , v k a t e r e m ž i v i m o . Z a b i s t v o g r e . Z a t o p a v e l j a d a n e s b o l j k o k d a j J e z u s o v a b e s e d a : » E s t o t e p r u d e n t e s s i c u t s e r p e n t e s e t s i m p l i c e s s i c u t c o l u m b a e « (M t 10, 16).

V L j u b l j a n i , d n e 16. januarja 1932.

† G r e g o r i j ,
š k o f .

3.

Postna zapoved za leto 1932.

Pooblaščen od sv. stolice določujem glede postne zapovedi za l. 1932.
v l j u b l j a n s k i š k o f i j i :

I.

1. Zapoved z d r ž k a z a h t e v a e d i n o l e z d r ž e k o d m e s a i n m e s n e j u h e . T o r e j j e v s e d n i z d r ž k a d o v o l j e n o r a b i t i k a t e r o k o l i ž i v a l s k o m ašč o b o .

2. Zapoved p r i t r g a n j a d o v o l j u j e s a m o e n k r a t n i o b e d n a d a n ; v e n d a r p a s m e v s a k d o k a j m a l e g a z a už i t i t u d i z j u t r a j i n z v eč e r , k a k o r j e v d o t ič n e m k r a j u n a v a d a . D o v o l j e n o j e t u d i p r i i s t e m o b e d už i v a t i m e s o i n r i b e . G l a v n i o b e d s e s m e p r e l ož i t i o d o p o l d n e n a v eč e r .

3. Zapoved z d r ž k a v ež e v s e , k i s o i z p o l n i l i s e d m o l e t o .

Zapoved p r i t r g a n j a p a v ež e v s e v e r n i k e o d i z p o l n j e n e g a e n o i n d v a j s e t e g a d o z a č e t e g a š e s t d e s e t e g a l e t a .

II.

K a t e r e d n i v l e t u j e z a p o v e d a n s a m o z d r ž e k , k a t e r e z d r ž e k i n p r i t r g a n j e (= s t r o g i p o s t) , k a t e r e s a m o p r i t r g a n j e ? O d g o v o r :

1. Z d r ž e k o d m e s a j e z a p o v e d a n v s e p e t k e c e l e g a l e t a i z v e n š t i r i - d e s e t d n e v n e g a p o s t a i n k v a t r n i h t e d n o v .

2. Z d r ž e k o d m e s a i n p r i t r g a n j e (s t r o g i p o s t) s t a z a p o v e d a n a :

- a) n a p e p e l n ič n o s r e d o ;
- b) o b p e t k i h š t i r i d e s e t d n e v n e g a p o s t a ;
- c) o b k v a t r n i h p e t k i h ;
- č) n a v e l i k o s o b o t o , v s o b o t o p r e d b i n k o š t m i , n a d a n p r e d p r a z n i k o m M a r i j i n e g a v n e b o v z e t j a (l e t o s r a d i n e d e l j e o d p a d e) , n a d a n p r e d p r a z n i k o m V s e h s v e t n i k o v (31 . o k t o b r a) i n p r e d b ožič e m (24 . d e c e m b r a) .

3. *Samo pritrganje* je zapovedano vse druge dni štiridesetdnevnega posta, to je vse dni razen pepelnice, petkov in velike sobote, ter ob kvatrnih sredah in kvatrnih sobotah. Vse te dni, ob katerih je zapovedano samo pritrganje, je vsem vernikom dovoljeno uživati mesne jedi tudi pri večerji. Tisti pa, ki si niso dolžni pritrgovati, smejo te dni uživati mesne jedi vselej, kadar kaj jedo.

4. Zapoved strogega posta ne v e ž e ob nedeljah štiridesetdnevnega posta, ob zapovedanih praznikih in tudi ne ob odpravljenih praznikih, ki jih v naši škofiji še praznujemo.

Na veliko soboto preneha zapoved strogega posta o p o l d n e , na dan pred božičem pa pri v e č e r j i .

5. Od zapovedi *strogega posta* so izvzeti:

- a) verniki v tistih krajih, v katerih je sejem, slovesno cerkveno praznovanje farnega patrona ali druga večja cerkvena slovesnost in se ondi zbere zelo mnogo ljudi;
- b) vse postne dni v letu, razen dneva pred božičem in velikega petka: vojaki, crožniki in finančni stražniki ter njihove družine.

6. Od zapovedi *samega zdržka* so vse postne dni v letu, razen dneva pred božičem in velikega petka, oproščeni: delaveci v rudokopih in tovarnah ter njih družine; sprevodniki, kurjači in drugi uslužbenci po železnicah in potnikи, ki morajo jesti v železniških gostilnah; uslužbenci in potnikи na ladjah, kadar morajo na ladjah obedovati; vsi, ki so z družino in postrežniki v zdraviliščih; vsi, ki so po okolnostih primorani jesti v javnih gostilnah, in oni, ki so od drugih odvisni, pa si ne morejo oskrbeti postnih jedi; oni, ki žive po kaznilnicah, namreč kaznjenci, pazniki in drugi uslužbenci.

Vse cne, ki se bodo olajšav posluževali, opominjam v zmislu papeževega pisma, naj bi si clajšavo posta nadomestili z dobrimi deli, zlasti z milcščino za reveže.

III.

Posameznim csebam ali rođbinam more po cerkvenem pravu (kan. 1245) iz pravega vzrcka tudi n j i h ž u p n i k podeliti spregled od postne zapovedi. Pooblaščam pa tudi s p o v e d n i k e , da imajo isto pravico kaker župniki, toda samo pri spovedi.

1. Iz posebnih od Cerkve priznanih razlogov so od zapovedi s t r o g e g a p o s t a poleg zgoraj naštetih še izvzeti:

- a) bolniki in ckevajoči ter telesno slabotni, katere bi zaradi posta precej bolela glava ali bi imeli omotico;
- b) matere pred porodom in po porodu, naj so tudi telesno zdrave in močne;
- c) ubožci, ki živež beračijo ali imajo sploh nezadostno hrano.

2. Od zapovedi s a m e g a p r i t r g a n j a pa so izvzeti:

- a) delaveci, ki morajo opravljati težka telesna dela, n. pr. kmetovalci, mizarji, kovači, zidarji, tkaleci, kamnoseki, čevljariji itd.;
- b) oni, ki morajo opravljati naporno duševno delo, n. pr. učitelji na osnovnih šolah; profесriji, če se morajo za predavanja naporno pripravljati, ali če morajo po štiri in več ur na dan učiti; dijaki, ki so večji del dneva v šoli in se resno bavijo z učenjem; misijonarji ob času misijonov.

Vsi ti so od zapovedi pritrganja izvzeti, čeprav so trdnega telesnega zdravja.

IV.

Pocblaščen od sv. stolice določujem končno, da veljajo vse zgoraj naštete postne olajšave za vse vernike ljubljanske škofije tudi kadar se mude izven meje ljubljanske škofije.

Upam, da bomo tako olajšano zapovedi vsi prav radi in vestno izpolnjevali. Molimo in delajmo pokoro, da se nas Bog usmili in ne postopa z nami, kaker bi s svojimi mnogimi grehi zaslužili.

V Ljubljani, dne 18. januarja 1932.

† Gregorij,
škof.

4.

Kanonična vizitacija leta 1932.

I.

Naredba o kanonični vizitaciji (Škof. list 1931, str. 8—11) ostane v veljavi. Dodam še sledeče podrobnosti:

1. Sprejem naj bo vedno v čim večji bližini cerkve. Šolski otroci naj gredo v sprevodu tudi v cerkev in se udeležijo blagoslova z Najsvetejšim. Za blagoslov naj so pripravljeni ministrianti, ki se že oblačeni udeležijo sprejema. Ta blagoslov naj se vrši povsod na enak način: Župnik izpostavi Najsvetejše na tron in incenzira; med tem pojo peveci — ako so navzoči — kako evharistično pesem (eno kitico), na to peveci in orgle obmolknejo; župnik pa moli trikrat Oče naš in Zdrava Maria. Nato blagoslov ritu romano; ako na koru pojo Tantum ergo (latinsko ali slovensko), tedaj z verziklji in oracijo. Po blagoslovu odidejo otroci takoj v šolo.

2. Gospodje duhovniki, ki pridejo na birmo, morajo za assistenco imeti brez pogojno talar ali cinktorij; kateri tega nimajo, ne smejo oblači koretlj, ampak prisostvujejo v črni oblaiki. Ker assistirajo škofovi maši vsi navzoči duhovniki, ne samo dekan in tajnik, naj tudi vsi pri sv. maši odgovarjajo, kakor suponira tudi Pontificale Romanum. Tako se res udeležijo sv. maše in dajo vernikom zaled pravilne udeležbe na liturgični daritvi. Istotako naj vsi odgovarjajo pri obredu sv. birme t. j. pri uvodnem klicanju sv. Duha in pred blagoslovom po birmi (Confirmatio hoc Deus etc.). Da bodo gospodje odgovore poznali, se objavlja tu obredne molitve sv. birme:

Spiritus sanctus superveniat in vos, et virtus Altissimi custodiat vos a peccatis. R. Amen.

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobisecum. R. Et eum spiritu tuo.

Oremus. Omnipotens sempiterne Deus, qui regenerare dignatus es hos famulos tuos ex aqua et Spiritu Sancto, quique dedisti eis remissionem omnium peccatorum, emitte in eos septiformem Spiritum tuum sanctum Paraclitum de coelis. R. Amen.

Spiritum sapientiae et intellectus. R. Amen.

Spiritum consilii et fortitudinis. R. Amen.

Spiritum scientiae et pietatis. R. Amen.

Adimple eos Spiritu timoris tui et consigna eos signo crucis Christi in vitam propitiatus aeternam. Per eundem . . . R. Amen.

Omnibus confirmatis, Pontifex tergit cum mica panis et lavat pollicem et manus... Interim dum lavat manus, legitur a ministris sequens Antiphona:

Confirmata hoc Deus, quod operatus es in nobis a templo sancto tuo quod est in Jerusalem. — V. Gloria Patri et Filio et Spiritui sancto.
R. Sicut erat in principio et nunc et semper et in saecula saeculorum. Amen. — Deinde repetitur Antiphona: **Confirmata hoc...**

V. Ostende nobis Domine misericordiam tuam.

R. Et salutare tuum da nobis.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.

Oremus. Deus, qui Apostolis tuis sanctum dedisti Spiritum, et per eos, eorumque successores, ceteris fidelibus tradendum esse voluisti; respice propitius ad humilitatis nostrae famulatum, et praesta; ut eorum corda, quorum frontes sacro Chrismate delinivimus, et signo sanctae Crucis signavimus, idem Spiritus sanctus in eis superveniens, templum gloriae suae dignanter inhabitando perficiat: Qui cum Patre, et eodem Spiritu sancto vivis et regnas Deus, in saecula saeculorum. R. Amen.

Deinde dicit:

Ecce sic benedicetur omnis homo, qui timet Dominum.

Et vertens se ad confirmatos, faciens super eos signum crucis, dicit:

Benedicat vos Dominus ex Sion, ut videatis bona Jerusalem omnibus diebus vitae vestrae, et habeatis vitam aeternam. R. Amen.

Po blagoslovu se moli Vera, Oče naš in Zdrava Marija. Pontificale Romanum pravi v dotični rubriki, naj birmovalec opomni bostre, da naučijo birmance te molitve in ni zaukazano, da naj jih sam moli. Vendar, kjer je ta navada, kot n. pr. pri nas, naj se obdrži »utpote laudabilis«. Primerno pa je, da birmanci glasno skupaj molijo s škofo in z asistenco Vero, Oče naš in Zdrava Marija. To naj gospodje katehetje oskrbijo.

3. Trakov za »vezanje birme« so v naši škofiji prastara navada, ki popolnoma odgovarja določilom rimskega pontifikala. Zato naj ta običaj ostane, a rabijo naj se odslej tako, kakor odreja to Pontificale Romanum: »Confirmato debet ligari frons, et sic manere quoque Chrisma desicetur, vel extergatur. Proinde, unusquisque confirmandus portet lineam vittam mundam, cum qua ligetur caput.« Čelo se torej preveže takoj, ko je otrok birman, preden se krizma zbrishe. Ko pride otrok do zakristije, se najprej trak odveže in nato šele čelo skrbno zbrishe. Gospodje dekani, ki so doslej takoj po maziljenju čelo zbrisali, odslej tega ne bodo več delali, ampak škofo spremljali med birmovanjem, ako je sicer assistencia zadosti številna; ako ni, pa bo g. dekan brisal čela po odvezanju trakov. Birmanec bo pri tem dobil spominsko podobico, ki ima natisnjeno primerno besedilo. Birmanec sam ali še bolje gospodje katehetje bodo to besedilo izpolnili z zabeležbo kraja in dneva sv. birme in z imenom birmanca, da si bo birmanec tako zapomnil dan sv. birme in mogel nje obletnice primerno obhajati.

4. Glede snage opozarjam na dve stvari, ki se skoraj redno tudi ob kanonični vizitaciji spregledata. Osnažijo naj se pale, ki neredko nosijo znake znojnih prstov ali pa so celotno zamazane. Drugo pa je črno pregrinjalo za tumbo, ki je skoro povsod grdo okapano od sveč, kar se še bolj vidi, ko se razprostre v cerkvi po tleh. Tudi za to pregrinjalo bi bilo jako dobro, ako bi se vsaj vsakih pet let temeljito zne-

bilo voskastih okapkov. Najboljše pa je, če se vsakokrat sproti to storí in pa pazi, da se sveče ne postavljajo preblizu. Sicer pa se moram pohvalno izraziti, da je na splošno snaga v cerkvah vzorna.

II.

Letos se bo vršila kanonična vizitacija v dekanijah: Šmarije, Ribnica, Semič in Litija (delno), in sicer po sledenčem redu:

1. Dekanija Šmarije:

1. Šmarije v nedeljo, 24. aprila.
2. Lipoglav v ponедelјek, 25. aprila.
3. Polica v torek, 26. aprila.
4. Višnja gora v sredo, 27. aprila.
5. Stična v četrtek, 28. aprila.
6. Št. Vid v petek, 29. aprila.
7. Žalna v soboto, 30. aprila.
8. Kopanj v nedeljo, 1. maja.
9. Št. Jurje v ponedelјek, 2. maja.
10. Javor v nedeljo, 22. maja.

2. Dekanija Ribnica:

11. Ribnica v nedeljo, 29. maja.
12. Grčarice v ponedelјek, 30. maja.
13. Dolenja vas v torek, 31. maja.
14. Sodražica v sredo, 1. junija.
15. Velike Poljane v četrtek, 2. junija.
16. Struge v petek, 3. junija.
17. Dobrepolje v soboto, 4. junija.
18. Velike Lašče v nedeljo, 5. junija.
19. Rob v ponedelјek, 6. junija.
20. Turjak v torek, 7. junija.
21. Škocijan v sredo, 8. junija.
22. Sv. Gregor v četrtek, 9. junija.
23. Gora v petek, 10. junija.
24. Draga v soboto, 11. junija.
25. Loški potok v nedeljo, 12. junija.

3. Dekanija Semič:

26. Črnomelj v nedeljo, 25. septembra.
27. Dragatuš v ponedelјek, 26. septembra.
28. Stari trg v torek, 27. septembra.
29. Sinji vrh v sredo, 28. septembra.
30. Vinica v četrtek, 29. septembra.
31. Preloka v petek, 30. septembra.
32. Adlešiči v soboto, 1. oktobra.
33. Podzemelj v nedeljo, 2. oktobra.
34. Rádovica v ponedelјek, 3. oktobra.
35. Metlika v torek, 4. oktobra.
36. Suhor v sredo, 5. oktobra.
37. Semič v četrtek, 6. oktobra.
38. Planina v petek, 7. oktobra.

4. Dekanija Litija:

39. Šmartno-Litija v četrtek, 5. maja.
40. Sava v petek, 6. maja.
41. Št. Lambert v soboto, 7. maja.
42. Zagorje v nedeljo, 8. maja.
43. Dobovec v sredo, 11. maja.

V Ljubljani, dne 19. januarja 1932.

† Gregorij,
škof.

5.

Pastoralne konference v letu 1932.

I.

Za pomladansko konferenco se predlagajo ta vprašanja:

1. Pomen pastoralnih hišnih obiskov in kako naj se koristno izvedejo.
2. Poročilo iz posameznih župnij o dobrodelni akciji. (Tudi pismeno.)
3. Casus:

Angolinus parochus, jam diutius aegrotans, iuxta consilium medici operationi chirurgicae subjiciendus est. Ad hanc operationem, quae periculo vitae extremo non caret, bona confessione se praeparare vult. Adiit ergo Raymundum confessarium eique inter alia exponit, se jam ultra decennium rationes de redditibus et expensis bonorum ecclesiasticorum Ordinario non reddidisse, etiamsi iterate monitus esset, nec omnia accurate in diario notavisse. Item eodem spatio temporis diversas collectas uti e. gr. pro seminario minori, pro missionibus, pro Summo Pontifice etc., retinuisse pro necessitatibus ecclesiae paroecialis. — Confessarius parocho poenitenti conscientiam tranquillat expnendo: Parochum relate ad rationes ecclesiasticas minime peccasse, dummodo omnes reditus revera pro necessitatibus ecclesiae non vero pro suis indigentias adhibuerit; diversas collectas autem in genere pertinere ad bona ecclesiastica; parum referre, num in hunc vel alium finem specialem impendantur; praecripta synodalia de his tantum administrativi ordinis esse et in conscientia saltem sub gravi non obligare.

Quaeritur:

1. Quanta et qualis est obligatio reddendi rationes de administratione bonorum ecclesiasticorum (can. 1525) et mittendi diversas collectas ad finem, ab Ordinario destinatum;
2. an et quomodo peccaverit a) parochus Angolinus; b) confessarius Raymundus?

II.

Za jesensko konferenco se predlagajo ta vprašanja:

1. Dušnopastirska izraba papeževe okrožnice z dne 15. maja 1931 Quadragesimo anno.
2. Delo dušnega pastirja za tiste, ki so opravili duhovne vaje, da se uspehi ohranijo in za pastoralijo izrabijo.

3. Poročilo iz posameznih župnij o stanju in delovanju katoliške akcije. (Tudi kratko pismeno poročilo iz vsake župnije.)

4. Casus:

Simplicius, aeditus ecclesiae paroecialis, jam 40 annos munere suo fungitur maxima cum laude parochi Neglectii. Visitatori canonico parochus proponit, ut aedituo exemplari decretum laudis edat. Visitator Simplicium subtiliter interrogat, qua interrogatione sequentia in lucem prodierunt: Simplicius hostias ad Missae sacrificium praeparans nihil de validitate materiae curavit, sumebat farinam, quam apud propolam loci emebat, alias iterum, cum triticum ex collectura deficere incipiebat, farinam avenaceam immiscebat. Aestate, cum propter labores rusticos parum temporis haberet, hostiarum tantam copiam praeparavit, ut tribus mensibus sufficerent. Quotidie vinum de domo paroeciali portans circiter tertiam partem vini furtive hausit et deinde tantum aquae infudit se excusans sacerdotem ad offertorium Missae etiam vinum cum aqua miscere, plus vel minus aquae vero nihil referre. Parochus Neglectius haec audiens exclamat indignatus: Mihi impossibile est, de omnibus curam habere, ipse videat!

Quaeritur:

1. Quaenam materia valida sit sacramenti Eucharistiae;
2. quanta sit obligatio parochi relate ad praeparacionem specierum et in quantum modus agendi Simplicii parocho imputetur;
3. quid de validitate Missarum cum speciebus Simplicii celebratarum iudicandum sit et quomodo defectus suppleri possit.

V Ljubljani, dne 19. januarja 1932.

† Gregorij,
škof.

6.

Odpustki križevega pota.*

Za odpustke križevega pota je sv. penitenciarija lani izdala dva odloka, enega 25. marca 1931 in drugega 20. okt. 1931 (AAS 1931, 167; 522). V drugem odloku pravi sv. penitenciarija: Papeži so pobožno vajo križevega pota obdarili z mnogimi odpustki. Koliko je teh odpustkov, se za gotovo ne more dognati, ker so se nekatere avtentične listine poizgubile. Da bi vprihodnje ne bilo več nobenega dvoma v tej stvari, je sv. oče Pij XI. vse prejšnje odpustke za križev pot preklical in novo določil:

- a) Popolni odpustek more dobiti, kdor opravi to pobožno vajo, in sicer *toties quoties*.
- b) Drugi popolni odpustek dobi, če tisti dan, ko je opravil to pobožno vajo, prejme sv. obhajilo; ali pa če v teku enega meseca potem, ko je desetkrat zmolil križev pot, gre k sv. obhajilu.
- c) Nepopolni odpustek deset let in deset kvadragen za vsako postajo dobi, če je križev pot začel, pa ga iz kateregakoli pametnega razloga ni končal.
- d) Kdor ne more obiskati postaj križevega pota, dobi odpustek s postajnim križem, če skesano in pobožno moli: 14 očenašev in zdravamarij in čast bodi za 14 postaj križevega pota, 5 očenašev in zdravamarij in čast bodi v spomin peterih sv. ran Gospodovih in en očenaš in zdravamarijo in

* To naj se vernikom razglasí s prižnico zadnjo predpostno nedeljo.

čast bodi v namen sv. očeta. Med molitvijo mora blagoslovljen križ držati v roki in premišljevati Gospodovo trpljenje ali se vsaj pobožno spominjati Gospodovega trpljenja. Kdor bi iz pametnega razloga ne mogel odmoliti vseh očenašev in zdravamarij za popolni odpustek, dobi nepopolni odpustek deset let in deset kvadragen za vsak očenaš in zdravamarijo.

Bolniki, ki ne morejo moliti 20 očenašev in zdravamarij, se morejo udeležiti popolnega odpustka, če prisrčno in skesan poljubijo podobo Kristanega ali se prisrčno in skesan tudi samo ozro na sv. razpelo, odmolijo kratko molitev ali izreko pobožen vzdihlaj (precem jaculatoriam) v spomin trpljenja in smrti Jezusa Kristusa. Deležen pa je popolnega odpustka tudi tisti, ki bi radi bolezni mogel samo poljubiti sv. razpelo ali se samo ozreti vanj, ne mogel bi pa dodati pobožnega vzdihlaja. Križ mora biti pravilno blagoslovljen. Dá ga bolniku, da ga poljubi ali se vsaj vanj ozre, mašnik ali katera druga oseba.

7.

Izpiti duhovnikov v zmislu kan. 130.

Za letošnje izpite se določa sledeča tvarina:

I.

Iz osnovnega begeslova: De Ecclesia. S posebnim ozirom na dušno pastirstvo.

Iz dogmatike: De actu fidei eiusque proprietatibus; de necessitate gratiae actualis, eius relatione ad naturam, de dispensatione eius, de iustificationis natura et effectibus formalibus gratiae sanctificantis; de visione beatifica; de sanctitate Christi, de sacerdotio Christi, de divina Maternitate B. M. V. deque privilegiis eam sequentibus; de SS. Eucharistiae sacramento; de confessione sacramentali; de contritione et attritione.

II.

Iz bibliene vede: Stari zakon: Zgodovina svetopisemskega teksta v izvirniku, v grškem, latinskom, staroslovenskem in slovenskem prevodu. Uvod v pentatevh, didaktične knjige in 4 velike proroke. Vsébina historičnih knjig. Eksegeza prvih 50 psalmov.

Novi zakon: Uvod v evangelijske, pastoralne liste in Razojetje; eksegeza evangelijske sv. Mateja in pastoralnih listov.

III.

Iz moralne teologije: De principiis (Noldin). — De praeceptis Decalogi (excepto VII.). (Po Noldinu.)

Iz pastoralne teologije: O sv. maši in zakramentih.

Iz cerkvenega prava: De matrimonio (Can. 1012—1143; 1960—1992). De beneficiis et administratione bonorum ecclesiasticorum (Can. 1409 do 1551).

Izpiti iz vseh treh skupin se bodo vršili v torek dne 4. oktobra 1932 v avlah ljubljanske teološke fakultete (Alojzijevišče). Začetek ob osmih.

8.

Novomašniki leta 1932.

V mašnike bodo letos posvečeni sledeči bogoslovci ljubljanske škofije:

Iz V. letnika:

1. Leopold Čampa, roj. v Velikih Poljanah dne 28. maja 1909.
2. Janez Kalan, roj. v župniji Škofja Loka dne 22. oktobra 1908.
3. Boris Koman, roj. v župniji Radovljica dne 13. marca 1908.
4. Ladislav Lampič, roj. na Jesenicah dne 30. julija 1908.
5. Ivan Mramor, roj. v župniji Velike Lašče 24. januarja 1908.
6. Pavel Slapar, roj. v Tržiču dne 30. decembra 1905.
7. Anton Smolič, roj. v župniji Mirna peč dne 1. marca 1905.
8. Franc Starman, roj. v župniji Škofja Loka 28. avgusta 1908.

Iz IV. letnika:

9. Jožef Cvelbar, roj. v Št. Jerneju dne 8. decembra 1908.
10. Franc Čampa, roj. v župniji Sodražica dne 10. aprila 1909.
11. Franc Fortuna, roj. v Kranju dne 30. oktobra 1906.
12. Jožef Gregorič, roj. v župniji Fara pri Kostelu dne 27. novembra 1908.
13. Ivan Preželj, roj. v Ljubljani, župnija Sv. Peter, dne 31. avgusta 1908.
14. Ignacij Škoda, roj. v župniji Čatež pod Zaplazom dne 1. februarja 1909.
15. Ignacij Strange, roj. na Planini pri Vipavi 14. maja 1907.
16. Jožef Vovk, roj. v župniji Police dne 2. maja 1909.
17. Ludovik Zajec, roj. v Št. Vidu pri Stični dne 18. avgusta 1906.

V zmislu določil kan. 998 cerkvenega zakonika naj se ti novomašniki v vseh župnih, duhovnijskih in samostanskih cerkvah razglase vernikom s prižnice s priporočilom, naj verniki molijo zanje, da bi postali in ostali duhovniki po Sreu Jezusovem ter da bi dobri Bog v teh hudih časih obudil veliko duhovskih poklicev. V zmislu določila v Škofijskem listu 1931 na str. 49 naj se na dan, ko se novomašniki razglase, in na dan njihovega mašniškega posvečenja moli pri depoldanski in popoldanski službi božji molitev za novomašnike, kakor je v Cerkvenem molitveniku na str. 264.

Subdiakonat so imenovani prejeli na praznik sv. Družine, dne 10. januarja 1932, druga dva višja redova pa bodo prejeli: diakonat na belo nedeljo, dne 3. aprila, prezbiterat pa v nedeljo dne 3. julija t. l.

9.

Duhovne vaje v letu 1931

so napravili: Škof dr. Gregorij Rožman. — Ambrožič Franc, Ambrožič Jožef, Arh Jožef, Arh Luka, Ažman Andrej. — Bambič Jožef, Barle Janez, Bartel Bertold, Bleiweis Franc, Bukowitz Henrik. — Čadež Viktor, dr. Čeppon Anton, Črnilec Janez, Čuk Karel. — Dr. Demšar Jožef, Demšar Viktorijan, Dolinar Franc, Dolinar Janez, Dostal Jožef, Drole Martin. — Dr.

Ehrlich Lambert, Erzar Franc, Erzin Leopold. — Dr. Fajdiga Viljem, Fatur Jakob, Ferkulj Jožef, Florijančič Jožef, Frančič Janez, Fröhlich Franc, Funtek Feliks. — Gliebe Jožef, Gnidovec Karel, Gogala Janez, Golob Franc, Gornik Franc, Govekar Franc, Grča Blazij, Grčar Feliks, dr. Grivec Franc. — Habjan Janez, Hafner Jernej, Hartman Jožef, Hauptman Peter, Hren Anton, Hribar Anton, Hybašek Vojteh. — Ilc Andrej. — Jagodic Jožef, dr. Jaklič Franc, Jarc Alfonz, Jeglič Stanislav, Jemec Anton, Jenko Janez, dr. Jere Franc, Jerič Alojzij, Jerina Ciril, dr. Jerše Jožef. — Kalan Andrej, Kambič Alojzij, Kogovšek Janez, Kokel Franc, Komljanec Janez, Kopitar Andrej, Koprivec Peter, Koretič Franc, Koritnik Anton, Kos Lavrencij, dr. Kotnik Jakob, Kralj Franc, Kraljič Janez, Kramar Janez, Kres Jožef, Kragelj Viktor. — Lakhmayer Franc, Langerholz Janez, Lesar Janez, Lesjak Anton, Lovšin Vincencij. — Markež Franc, Matkovič Karel, Meršolj Janez, Mervec Franc, Mevželj Janez, Mezeg Anton, Mihelčič Janez, Mikuš Janez, Moder Anton. — Nadrah Ignacij, Nemanjič Janez, Noč Janez. — Oblak Janez, Oblak Vatentin, dr. Odar Alojzij, Ogrizek Jakob, Omerza Franc, Opeka Janez, dr. Opeka Mihael, Oražem Jožef, Orehek Andrej. — Papež Karel, Pavlin Jernej, Pečarič Martin, Peček Alojzij, Pečnik Janez, Pengov Franc, Perko Janez, dr. Perne Franc, Petrič Janez, Pintar Janez, Platiša Janez, Pleša Franc, Plešic Anton, Pogačnik Anton, dr. Pogačnik Jožef, Poljanec Janez, Poljšak Anton, Porenta Anton, dr. Potočnik Ciril, Povše Henrik, Premrl Stanislav, Presetnik Franc. — Rakovec Engelbert, Ravnikar Anton, Razboršek Jakob, Ražun Matej, Rihar Janez, Rihtaršič Janez, Ronko Anton, Rott Jožef. — Dr. Samsa Janez, Sekula Janez, Skebe Silvester, Skubic Anton ml., Sladič Janez, Slapšak Julij, dr. Slavič Matija, Stanonik Anton, Steska Viktor, Stroj Alojzij, Strupi Alojzij, Supin Karel, Sušnik Janez, Sušnik Janez ml., Sušnik Matej. — Šesek Janez, Šimenc Jožef, Širaj Andrej, Škerbec Matej, Škrbe Stanislav, Špendal Janez, Štrukelj Janez, Štular Martin, Šuštersič Franc. — Tavčar Matej, Tomazin Matej, Tome Matija, Tome Alojzij ml., Traven Franc, Turk Viktor. — Učakar Franc, dr. Ušeničnik Aleš, dr. Ušeničnik Franc. — Vavpetič Franc, Vilfan Matej, Vindišar Janez, Vodopivec Janez, Vole Jožef. — Zabret Valentin, Zaplotnik Ignacij, Zore Anton, Zupane Andrej, Zupane Ignacij, Zupančič Franc. — Žagar-Sanaval Janez, Žavbi Janez, dr. Žerjav Gregorij, Žitko Alojzij, Žitnik Franc, Žnidarič Anton st., Žust Ignacij, Žužek Franc, Žužek Karel. — Poleg teh tudi: Dr. Ahčin Janez, Gabrovšek Franc, Košiček Jožef, Pivk Janez. — Skupaj 187.

Naknadno se objavlja za l. 1930: Koretič Franc, Oblak Anton.

DUHOVNIH VAJ

so se l. 1931. v Domu duhovnih vaj v Ljubljani udeležili možje in fantje iz ljubljanske škofije po dekanijah:

Ljubljana, mesto: možje: Sv. Jakob 2, Mar. Oznanjenje 1, Sv. Peter 2; fantje: Mar. Oznanjenje 2, Sv. Peter 1.

Ljubljana, okolina: možje: D. M. v Polju 1, Polhov gradec 2; fantje: Črnuče 2, Polhov gradec 30, Sostro 5, Št. Jakob ob Savi 1, Št. Vid 12, Vič 1.

Cerknica: —

Kamnik: možje: Kamnik 1, Komenda 18, Mengeš 2, Motnik 1, Šmartin 1, Tunice 1; fantje: Kamnik 7, Komenda 8.

Kočevje: možje: Nemška Loka 1; fantje: —.

Kranj: možje: Cerklje 1, Duplje 1, Mavčiče 1, Naklo 18, Šenčur 1; fantje: Naklo 20, Smlednik 6, Trstenik 1, Tržič 7.

Leskevec: —.

Litija: možje Šmartno 1; fantje: Zagorje 1.

Leka: možje: Črni vrh 1, Dražgoše 3, Javorje 1, Poljane 1; fantje: Dražgoše 5, Poljane 1, Reteče 2, Stara Loka 4, Škofja Loka 44, Selca 1.

Moravče: možje: Brdo 1; fantje: Brdo 3, Sv. Gora 1, Vače 1.

Nevo mesto: možje: Šmihel 1; fantje: —.

Radevljica: možje: Begunje 3; fantje: Bled 1, Dovje 8, Jesenice 7.

Ribnica: možje: Dobrepolje 9, Gora 1, Sv. Gregor 6, Sodražica 12, Velike Lašče 3; fantje: Dobrepolje 4, Ribnica 1, Sodražica 19, Struge 29, Sv. Gregor 4, Velike Lašče 40, Velike Poljane 5, Turjak 1.

Semič: možje: —; fantje: Črnomelj 1.

Šmarije: možje: Kopanj 1, Šmarije 10; fantje Stična 1, Šmarije 5, Št. Vid 7, Višnja gora 1.

Trebnje: možje: Mokronog 1, Sv. Križ pri Litiji 2; fantje: Trebnje 2.

Vrhnika: možje: Preserje 1, Vrhnika 1; fantje: Rovte 4, Zaplana 1.

Žužemberk: možje: Sela pri Šumberku 1; fantje: —.

Skupno: 115 mož, 306 fantov, torej 421 vseh (100 več ko lani).

10.

Razne objave.

Pastirske pismo, objavljeno v tej številki lista, se za nizko ceno dobi pri škofijskem ordinariatu tiskano posebej. Dodana mu je postna postava.

Prijava ustanov. Po § 27 zakona o ustanovah (zadužbinah) se morajo prijaviti ustanove, ki imajo kakšen trajen namen. Strogo nabožnih ustanov ni treba prijavljati. Nabožne (in cerkvene) ustanove so, katerih namen obstoji v službi božji in sploh v verskem udejstvovanju v ožjem pomenu besede. Prijava drugih cerkvenih ustanov pa je obvezna. Zato naj župni uradi n e m u d o m a naznanijo škof. ordinariatu vse dijaške, vzgajne in ubožne ustanove, da bodo prejeli glede nadaljnje prijave podrobna navodila.

Tiskovine za sečnjo. Tiskovine vsakoletnih predlogov za sečnjo in vzgajanje gozdov se dobivajo pri kr. banski upravi po 1.25 Din. Denar za tiskovine se mora plačevati po poštnem čeku rač. št. 13.022. Za čabarski rez veljajo posebni predpisi. — Golice so trojne: 1. Predlog za sečnjo, če je gospodarska osnova že potrjena; 2. predlog za sečnjo, če gospodarska osnova (odnosno program) še ni potrjena; 3. predlog za vzgajanje gozdov. Golice se morejo dobivati tudi pri škof. ordinariatu.

Kovani drobiž iz niklja po 20, 10 in 5 par, iz game po 10 in 5 par, avstroogrski iz niklja in pakfonga po 10 in 20 vinarjev in iz železa po 20 vinarjev je prestal biti zakonsko plačilno sredstvo dne 30. novembra 1931, ko je dobil obvezno moč zakon o kovanju srebrnega denarja po 10 in 20 Din. Ta drobiž se zamenja za kovani denar po 25 par do konca novembra 1932 pri blagajni dravske finančne direkcije v Ljubljani in pri davčnih upravah. Župni uradi naj ta denar sortirajo po posameznih vrstah in zavijejo v zvitke po 50 novcev skupaj ter v postavnem roku zamenjajo.

Izpiski iz matie. Osebe, ki so zavarovale tuje osebe pri kakem zavarovalnem zavodu, iščejo (zlasti zadnje čase) pri matičnih uradih razne matične izpiske za zavarovanee. Matični uradi se opozarjajo, da se tujim osebam prave listine sploh ne izdajajo, pač pa le, ako je zadosten razlog, nekolkovani izpiski iz matie, za katere se zaračuna primerna pisarniška pristojbina.

Raziskavanje po maticah. Matičnim uradom se naroča, da pregledajo rojstne in krstne matice, če je v njih vpisana neka Hermina Marolt, nezakonska hči Marije Marolt, rojena baje pred 40 leti. Urad, ki bi zgoraj imenovano izsledil, naj pošlje škof. ordinariatu njen rojstni in krstni list.

Pridiga o treznosti. Vsaki številki Škof. lista je priložena pridiga o treznosti, ki naj jo gg. dušni pastirji porabijo v nedeljo, dne 21. februarja 1932.

Consignatio festorum suppressorum za l. 1932. je priložena tej številki lista. — Pripominja se, da škof. ordinariat letos nima intencij, ki bi jih za te dni mogel odkazati gg. župnikom.

Naročnina za »Škofijski list« znaša za l. 1932, kakor doslej, 50 Din. Za poravnanje naročnine so priložene položnice. Tisti, ki so z naročnino za lani in prejšnja leta v zaostanku, naj zaostalo naročnino čim prej poravnajo.

11.

Slovstvo.

Vestnik Dejanja sv. Detinstva Jezusevega. Poročilo slovenskim deležnikom in deležnicam za l. 1931. Sestavil Anton Čadež, voditelj Detinstva za ljubljansko škofijsko. Letnik 52. — Poleg zanimivih člankov in povestic presenetijo tudi letos lepe vsote, nabrane za Detinstvo, in objavljene na koncu knjižice.

12.

Škofijska kronika.

Kaplanska ekspozitura v Litiji. Ministrstvo pravde, oddelek za vere, je z rešenjem z dne 26. novembra 1931, št. 128.772/XIII, odobrilo, da se v župniji Šmartno pri Litiji ustanovi mesto tretjega kaplana, eksponiranega v Litiji. Ta sistemizacija je začasna, dokler se v Litiji ne ustanovi samostojna župnija. Kaplansko mesto na Polšniku je začasno ukinjeno.

Župnija v Spodnji Šiški: Za kaplana je bil imenovan p. Ananija Vračko, O. F. M.

Škofijski ordinariat v Ljubljani,
dne 20. januarja 1932.

Vsebina: 1. Pastirsko pismo o božji previdnosti. — 2. Gospodom duhovnikom za l. 1932. — 3. Postna zapoved za l. 1932. — 4. Kanonična vizitacija l. 1932. — 5. Pastoralne konference v l. 1932. — 6. Odpustki križevega pota. — 7. Izpiti duhovnikov v zmislu kan. 130. — 8. Novomašniki l. 1932. — 9. Duhovne vaje v l. 1931. — 10. Razne objave. — 11. Slovstvo. — 12. Škofijska kronika.

Izdajatelj: Škofijski ordinariat (**Ignacij Nadrah**). — Odgovorni urednik: **Jože Jagodie**.
Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: **Karel Čeč**.

Priloga Škofijskega lista 1932, štev. 1.

Gregor,

durch Gottes Gnade und des apostolischen Stuhles Macht
Bischof von Ljubljana,
sendet allen Gläubigen der Diözese Gruß und Segen.

In schwere Zeiten hat uns Gott gestellt. Die Gegenwart ist voller Sorgen und Not, die Zukunft scheint uns nichts besseres zu bieten, da ja die Leiter der Völker selbst keinen Ausweg aus den Nöten der Zeit zu finden imstande sind. Was Wunder, wenn manche sogar an der helfenden Barmherzigkeit Gottes zu zweifeln beginnen und mit dem Propheten klagen: »Wie lange, Herr, muss ich rufen, und du hörst nicht? Vor dir über Gewalt klagen, die ich leide, und du rettest nicht?« (Hab 1, 2.) Um aus den gegenwärtigen Schwierigkeiten den Weg in eine bessere Zukunft zu finden, bedarf es viel Weisheit, Mut und Ausdauer, die wir nur aus dem starken Glauben und Vertrauen auf die göttliche Vorsehung schöpfen können. Daher will ich Euch, Geliebte im Herrn, von der Vorsehung Gottes sprechen, auf dass Ihr alle eure Hoffnung auf den Herrn setzt, der Aller gedenkt und für alles besorgt ist.

I.

Was ist die göttliche Vorsehung? Sie ist jene väterliche Sorge, mit der Gott alles, was er erschaffen hat, erhält, regiert und so leitet, daß es dem Menschen zum Heile gereicht, dabei aber dem Menschen den freien Willen lässt. Gott ist nicht wie ein Kind, das sich ein Spielzeug verfertigt und es dann gelangweilt von sich wirft, ohne sich weiter darum zu kümmern. Gott, der alles unendlich weise einrichtet in nach seinen ewigen Plänen wirkt, hört nicht auf zu erhalten, was er erschaffen hat und was sich nach den vom Schöpfer gegebenen Naturgesetzen entwickelt, wächst und wiederum abstirbt. Gott wirkt ununterbrochen fort, wie es der göttliche Heiland sagt: »Mein Vater wirkt bis jetzt und ich wirke auch.« (Joh 5, 17.)

In der Wirksamkeit der göttlichen Vorsehung lernen wir die göttliche Allwissenheit, Allmacht und unendliche Liebe kennen. Gott weiss und sieht alles, das Vergangene und das Zukünftige, kein Ding ist seinem Auge verborgen. Er weiss, was eines jeden Menschen letztes Ziel und Ende ist, er kennt die sichersten Mittel und Wege, die zu diesem Ziele führen. Er ist nie im Zweifel darüber, was jedem einzelnen Menschen vom Nutzen ist. Was Gott aber klar erkennt, das führt er dem Menschen zum Heile auch aus, da er ja eine unendlich große Liebe hat zu jedem Geschöpf, insbesondere zum Menschen, dessen unsterbliche Seele zu den erhabensten und schönsten Werken Gottes gehört. Im Buche der Weisheit

hören wir darüber diese schönen Worte: »Du liebst alles, was da ist, und hassest nichts, was du gemacht hast, denn du hast nichts im Hause geschaufen oder gemacht. Wie könnte aber etwas bestehen ohne deinen Willen, oder wie könnte etwas, das du nicht ins Dasein gerufen, erhalten werden? O Herr, der du die Seelen lieb hast, du schonst aller; denn dein ist alles« (Weish 11, 25—27): Weil Gott alle Seelen, die ja seine Geschöpfe sind, liebt, lässt er seine Sonne aufgehen über die Guten und Bösen und regnen über die Gerechten und Ungerechten. (Mt 5, 45.) Noch grössere Liebe erweist uns der Herr in seiner Fürsorge für das übernatürliche Leben unserer Seelen, so wie er uns erwählt hat vor Grundlegung der Welt, dass wir heilig und untadelhaft seien vor ihm in Liebe; der uns vorherbestimmt hat zur Kindschaft durch Jesum Christum für sich nach dem Vorsatze seines Willens, zum Preise der Herrlichkeit seiner Gnade. (Eph 1, 4—6.) Die väterliche Liebe Gottes kommt nie in Verlegenheit wie so oft menschliche Liebe, die gerne helfen möchte, es aber oft nicht tun kann, da die menschlichen Kräfte nicht ausreichen. Gott ist allmächtig, er kann vollführen, was er will und was zur Erreichung seiner Absichten nötig ist. Wenn die Naturgesetze, die er in jedes Geschöpf hineingelegt hat, zur Erreichung des göttlichen Zweckes nicht langen, bewirkt er Wunder, er, der allmächtig ist. »Ich bin der Herr,« spricht er durch den Mund des Propheten, und keiner mehr, ausser mir ist kein Gott... damit die vom Sonnenaufgang und Niedergang erfahren, dass ausser mir keiner ist. Ich bin der Herr, und es ist kein anderer; der ich das Licht bilde und die Finsternis schaffe, der ich Frieden gebe und das Übel schaffe; ich bin der Herr, der dieses alles tut. (Is 45, 5—7.)

Unsere Lebensschicksale, verehrte Gläubige, und unsere Lebenswege sind demnach in der Obhut des allwissenden, liebevollsten und allmächtigen Vaters, der besorgt ist um das geringste Geschöpf, der sogar die Haare unseres Hauptes gezählt hat. (Lk 12, 7.) Da dem nun so ist, warum sollten wir zweifeln und uns fürchten? Der göttliche Heiland hat doch nicht ins Leere gesprochen und die um ihn versammelte Menge nicht zum besten gehalten, als er also sprach: »Sorget nicht ängstlich für euer Leben, was ihr essen werdet... Denn euer himmlischer Vater weiss, dass ihr alles dessen bedürfet.« (Mt 6, 25—32.) Aus diesen Worten schöpften unsere Vorfahren Mut und Ausdauer in Zeiten von Not, Krieg und Pest, auch wir werden im Vertrauen auf die liebevolle Vorsehung des himmlischen Vaters in der gegenwärtigen Not durchhalten und uns in bessere Zeiten hindurchringen. »Alle eure Sorgen werft auf den Herrn; denn er sorgt für euch« (1 Petr 5, 7), und ihr werdet mitten in Gefahren sicher wandeln wie David, der vertrauenvoll behauptete: »Der Herr regiert mich und nichts wird mir mangeln.« (Ps 22, 1.) »Befiehl daher dem Herrn deine Wege und hoffe auf ihn; er wird's schon machen.« (Ps 36, 5.)

Nun könnet ihr, Geliebte im Herrn, auf soviel Bosheit, Unrecht, Not und Bedrängnis in der Welt hinweisen und mir entgegenhalten: Wenn

Gott ein fürsorglicher Vater ist, warum lässt er zu, dass seine Kinder von so vielen Übeln heimgesucht werden? Ihr könntet mit dem Propheten fragen: »Warum blickst du auf die Übeltäter und schweigst, da der Gottlose den Gerechteren verschlingt?« (Heb 1, 13.) Höret die Antwort! Alles Übel auf Erden kommt von der Sünde! Wenn es keine Sünde gäbe, nichts davon, worüber ihr euch beklagt, wäre auf Erden. Alles Übel ist Folge und Strafe der Sünde, der ersten Menschheitssünde und unserer persönlichen Sünden. Gerade die drückende Not der heutigen Zeit ist eine Folge des Abfalles von Gott und gerade auf uns passen die Worte, die wir im dritten Buche der Könige lesen: »Weil sie den Herrn, ihren Gott, verliessen ... und anderen Göttern nachgingen und sie anbeteten und ihnen dienten, darum hat der Herr über sie all dieses Übel gebracht.« (3 Kön 9, 9.) Die göttliche Vorsehung aber zeigt sich am glänzendsten gerade darin, dass sie auch die Sündenfolgen, das Übel, zu unserem Heile lenkt. Gott ist wie ein vernünftiger Vater, der sein Kind, das etwas Böses anstellte, straft, nicht als ob er Freude hätte an den Schmerzen des Kindes, sondern weil er ihm gut ist und ihm vom Wege, der sicher ins Unglück führt, abbringen will. So erzieht uns Gott auch mit Strafen »für das, was nützlich ist, um unsere Heilung zu erlangen. Jede Züchtigung aber scheint für die Gegenwart nicht zur Freude zu sein, sondern zur Trauer; in der Folge aber bringt sie denen, die durch sie geübt werden, eine friedensreiche Frucht der Gerechtigkeit.« (Hebr. 12, 10. 11.) Sicherlich würden die Menschen ganz in Gottvergessenheit versinken, wenn ihnen die göttliche Vorsehung im Leben alles nach Wunsch gehen liesse. Wir wären jenen unglücklichen Kindern ähnlich, die von den Eltern recht verweichlicht wurden. Wenn sie im Leben auf Not und Entbehrungen stossen, sind sie nicht imstande es zu ertragen und gehen elend zu grunde, während dessen jene, die von Jugend auf an harte Arbeit und Bescheidenheit gewöhnt wurden, auch des Lebens grosse Schwierigkeiten leichter meistern. Wenn wir gründlich genug die Wege der göttlichen Vorsehung überdenken, dann müssen wir erkennen, dass uns Übel, die über uns kommen, nicht schaden, sondern nützen und im Grunde eine Wohltat Gottes bedeuten. In der Geschichte des hart heimgesuchten Job lesen wir: »Selig der Mensch, den Gott züchtigt, darum verschmähe die Züchtigung des Herrn nicht; denn er verwundet und heilt, er schlägt und seine Hände machen gesund.« (Job 5, 17, 18.)

Noch könnte gegen die göttliche Vorsehung folgendes eingewendet werden. Aus den bisher dargelegten Wahrheiten muss man schliessen, dass Gott den Sündern viele Übel als Strafen schicken werde, die Gerechten aber frei liesse. Nun zeigt uns das Leben so oft gerade das Gegenteil: den Sündern geht es gut, den Frommen aber schlecht. Wie reimt sich diese Tatsache mit der göttlichen Vorsehung? Auch darauf gibt uns die Offenbarung Gottes die Antwort. Allerdings scheinen manche, die sich um kein Gebot Gottes scheren, in ihren Unternehmungen Glück zu haben, ihr Vermögen wächst und sie können sich die auserlesenen Genüsse verschaffen. So sieht es äusserlich aus. Wenn ihr aber in die Seele eines solchen Menschen hineinblicken könnetet, so wie Gott sie sieht, ich bin überzeugt, auch der Ärmste unter euch würde mit ihm nicht tauschen wollen. Das wahre Glück hängt vom Endurteil Gottes ab und nicht von vollen Kassen und Speichern. — Sagt selbst, was würde geschehen, wenn

Gott jede Sünde sofort bestrafen und jede gute Tat an der Stelle belohnen würde? Die Freiheit des menschlichen Willens wäre gänzlich unterbunden. Kein einziger Sünder könnte sich mehr bekehren, er hätte keine Zeit zur Busse und Umkehr. Wer könnte dann noch selig werden? Gott aber will den Menschen nicht verderben, sondern »will, dass alle Menschen selig werden und zur Erkenntnis der Wahrheit gelangen« (1 Tim 2, 4); daher »hat er Geduld mit euch, und will nicht, dass jemand verloren gehe, sondern dass sich alle zur Busse wenden.« (2 Petr 3, 9.) Es täuschen sich daher jene, die aus der Langmut, mit der Gott die Sünder erträgt und auf ihre Bekehrung wartet, schliessen, dass Gott die Sünde überhaupt nicht strafft, und sorglos zu sündigen beginnen, wie der Prediger in der Hl. Schrift berichtet: »Weil das Urteil gegen die Bösen nicht sogleich gesprochen wird, begehen die Menschenkinder Böses ohne alle Furcht; aber mag auch der Sünder hundertmal Böses tun und mit Langmut ertragen werden, so weiss ich doch, dass es denen gut gehen wird, die Gott fürchten und sein Angesicht scheuen.« (Pred 8, 11. 12.)

II.

Die Glaubenswahrheit über die göttliche Vorsehung gibt uns Frieden und Zufriedenheit auch in den verworrensten Verhältnissen unseres Lebens, daher brauchen wir nichts zu fürchten, wenn wir auch nicht in die Zukunft blicken und nicht wissen können, was uns bevorsteht. In unserem Leben ist es oft ähnlich, als wenn jemand eine spannende Geschichte liest, er ist in Angst wegen des Schicksals der Personen, von denen erzählt wird, atmet aber freudig auf, wenn sich alles zu einem glücklichen Ende auflöst. Liest er aber die Erzählung zum zweitenmale, ist er nicht mehr besorgt um die Personen, da er die glückliche Lösung schon kennt. Gott kennt die Lösung unserer Lebensgeschichte und er will uns so leiten, dass diese Lösung für uns das ewige Glück bedeute. Darum dürfen wir uns wohl ohne Bedenken ganz der Führung seiner Vorsehung überlassen. Das bedeutet für uns nicht eine stumpfe Untätigkeit, in der wir alles vom Wirken Gottes erwarten. Gott will, dass wir selbst uns regen, bemühen und anstrengen in unserem Berufe, dann wird er unsere Tätigkeit segnen und mit Erfolg krönen. Vor allem müssen wir seinen Willen erfüllen, die Gebote Gottes halten, die weitere Sorge dann überlassen wir dem Herrn und wir werden gut fahren.

Eine schwere Beleidigung Gottes ist es, wenn jemand sich nur auf sich selbst verlässt und so sein Leben einrichtet, als ob er allein genug weise, vorsichtig und klug wäre, ohne auf Gott und seine Gebote Rücksicht zu nehmen. Mit ihrer eigenen Klugheit ohne Gott kam die Menschheit in die gegenwärtige Not, aus der sie keinen Ausweg mehr findet. Worauf verlassen sich die Menschen heute? Nicht auf Gottes Gebote, die einzig den Weg zum wahren Glück weisen, sondern auf Geld und Waffen und menschliche Macht. Geld ist alles! Mit Geld zur Kultur und zum Fortschritt und damit zum Glück! So sprachen sie und man ging daran Geld um Wucherzinsen anzulegen, sich mit den schrecklichsten Mordwaffen zu versorgen, einander eigensüchtig zu übervorteilen ohne jegliche Rücksicht auf die Gebote Gottes, mit einem mitleidigen Lächeln hinwegzugehen über die göttliche Vorsehung, die man nicht braucht, wenn man selber genügend Weisheit und Klugheit besitzt. Und nun, wohin kam auf diesem Wege

die Menschheit? Wir sehen es ja und fühlen es leider an der eigenen Haut. Die grösste Mehrzahl der Menschen wurde ins Elend gestürzt, Millionen von Arbeitslosen, die vor Gott das Recht haben von ihrer redlichen Arbeit zu leben, wurden auf die Strasse geworfen — jene aber die unrechtes Gut zusammengerafft, zittern um ihr Gold und können ihres Reichthums nicht froh werden. Aus dieser Lage, in welche die Menschheit durch Vernachlässigung der Gebote Gottes geriet, gibt es nur eine Rettung, welche die biblische Weisheit ausdrückt: »Habe Vertrauen auf den Herrn aus deinem ganzen Herzen und verlasse dich nicht auf deine Klugheit.« (Sprich. 3, 5.)

Ihr werdet jedoch sagen: Da können wir doch nichts tun, das geht nur jene an, denen Gott die Regierung und Leitung der Völker übergeben hat. In ihrer Hand ist das Schicksal der Menschheit, wir haben dabei keinen entscheidenden Einfluss. Das ist allerdings richtig. Allein, forschet ein wenig in euren Seelen und untersuchet, ob dieser gottlose Geist, der nur auf Geld und Macht vertraut und die Menschheit in Not getrieben hat, nicht auch euere Gesinnung und euer Herz beherrscht. O ja, leider! Seid ihr nicht vielfach unter jene zu zählen, die sich auf ihre eigene Klugheit verlassen und wenn sie meinen, dass ihnen irgendein Gebot Gottes im Wege steht, es ruhig übertreten, nur um Geld zu verdienen, ein Geschäft zu machen oder irgendeine unangenehme Last abzuschütteln. Daher gehört die Sonntagsarbeit, die gegen das klare Gebot Gottes und der Kirche verstösst. Manche meinen, dass die Not der Zeit sie zwingt, auch am Sonntag zu arbeiten — aber weil diese Arbeit eine Sünde ist, bringt sie keinen Segen und so kommt es, dass der Sonntagsarbeiter bald an Wochentagen ohne Arbeit und Verdienst bleibt. »Einem sitzenlosen Menschen geht es oft gut bei aller seiner Bosheit, aber sein Gewinn ist Verlust« (Sir 20, 9), sagt die Hl. Schrift.

Noch eine Sünde gegen den Glauben an die göttliche Vorsehung muss erwähnt werden, die sich in der letzten Zeit auch bei uns bemerkbar macht. Oft hört man Eltern, insbesondere jüngere Eheleute, klagen, dass es in den schweren wirtschaftlichen Verhältnissen unmöglich sei eine zahlreiche Familie zu ernähren. Der Arbeitslohn ist karg, hin und wieder entfällt er ganz, die Wohnung ist teuer, ebenso alles übrige, was zur Ernährung, Bekleidung und Erziehung von Kindern nötig ist. Man denkt, dass Eheleute aus dieser Notlage folgende Schlussfolgerung ziehen werden: Also müssen wir uns recht sorgsam hüten, dass wir kein göttliches Gebot übertreten und uns des Segens Gottes nicht berauben; denn in den jetzigen schweren Zeiten ist uns der Segen Gottes nötiger als je zuvor. Leider folgert man aus der Notlage, in der man sich befindet, nicht so, sondern man baut auf die eigene Klugheit und sagt sich: Weil es so schwer ist eine zahlreiche Familie zu erhalten, müssen wir die Kinderzahl beschränken. Man hält dies für eine kluge Massregel und für eine zeitgemäße Sparsamkeit. Und so vergreift man sich an Gottes Allmacht und Güte und verwehrt dem Schöpfer unsterbliche Seelen zu erschaffen, wenn er es für gut halten würde. Soviel Kraft und Opfersinn bringt man nicht auf, um enthaltsam zu leben, wenn man keine Elternpflichten und Sorgen tragen will. In dieser Handlungsweise liegt eine schwere Beleidigung Gottes, da sie den Zweifel an Gottes Vorsehung, Liebe und Allmacht enthält. Man schreibt sich grössere Einsicht und Klugheit als Gott zu und handelt so als ob Gott nicht für jeden Menschen, dem er das Leben gibt, auch alles zubereitet hätte, was dieser Mensch zur Erreichung seines ewigen Ziels benötigt. Mit einem Wort, man leugnet Gott, den liebe-

vollen Vater jedes Geschöpfes, insbesondere jedes Menschen. Was würde geschehen, wenn Gott solche Eltern ihrer eigenen Weisheit überlassen und ihnen seine Vorsehung entziehen würde? Nicht einmal ein einziges Kind könnten sie erziehen und ihm alles fürs Leben nötige bieten; nicht einmal sich selbst könnten sie erhalten, jede Arbeit wäre nutz- und erfolglos.

Vertiefen wir also unseren Glauben an die gütige Vorsehung Gottes und richten wir unser Denken und Handeln darnach ein. Lassen wir uns durch leere Schlagworte nicht täuschen. Ohne Gott gelingt uns kein Plan, und wenn wir uns ihn noch so schön ausdenken. »Des Menschen Herz denkt sich aus seinen Weg; aber der Herr richtet seinen Gang« (Sprich 16, 9). Denken wir daran, was der hl. Apostel Johannes kurz und inhaltsreich sagt: »Gott ist die Liebe« (1 Joh 4, 8). Seine Liebe wird uns niemals im Stiche lassen, wenn wir ihm Gegenliebe erweisen durch gewissenhafte Erfüllung seiner Gebote. — Es liess jemand auf seinem Haus eine Wetterfahne anbringen und auf beiden Seiten derselben die Inschrift: »Gott ist die Liebe!« Eine sonderbare Inschrift für eine Wetterfahne, nicht wahr? Aber der sie anbringen liess, sagte: »Der Wind mag wehen, wie er will und woher er will, ich will immer daran erinnert werden, dass Gott die Liebe ist.« (Klug, Die ewigen Dinge.) Auch wir wollen uns in allen Lebenslagen daran erinnern, dass Gott die Liebe ist und dass wir nirgends wohler geborgen sind als in seiner Vaterhand. In Leid und Not hoffen wir auf ihn, in Ewigkeit werden wir nicht zuschanden werden.

Der Segen des allmächtigen Gottes des Vaters, des Sohnes und des Heiligen Geistes komme über euch und bleibe bei euch immerdar. Amen.

L j u b l j a n a , am 15. Jänner 1932.

† Gregor,
Bischof.

Fastenordnung für das Jahr 1932.

Zufolge der mir vom hl. apostolischen Stuhle erteilten Vollmacht bestimme und erkläre ich folgende Fastenordnung für das Jahr 1932:

I.

1. Das Gebot der Abstinenz verbietet nur den Genuss von Fleisch und Fleischsuppe. Deshalb ist es an allen Abstinentagen erlaubt jedwedes Tierfett zu gebrauchen.

2. Das Gebot des Fastens (Abbruches) erlaubt nur eine einzige Mahlzeit am Tage mit Sättigung; doch darf etwas Speise morgens und abends genommen werden, wobei die Ortsgewohnheit zu beachten ist. Es ist auch erlaubt bei derselben Mahlzeit Fleisch- und Fischspeisen zu genießen. Auch ist es erlaubt die Hauptmahlzeit auf den Abend zu verschieben.

3. Das Gebot der Abstinenz verpflichtet alle Gläubigen vom vollendeten siebenten Jahre an.

Das Gebot des Abbruches verpflichtet aber die Gläubigen, die das einundzwanzigste Jahr vollendet und das sechzigste nicht begonnen haben.

II.

1. *Die Enthaltung von Fleischspeisen* (Abstinenz) ist befohlen an allen Freitagen des Jahres.

2. *Die Enthaltung von Fleischspeisen* (Abstinenz) und *Fasten* (Abbruch) zugleich ist zu beobachten:

- a) am Aschermittwoch,
- b) an den Freitagen der vierzigtagigen Fasten,
- c) an den Quatemberfreitagen,
- d) am Karsamstag, am Samstag vor Pfingsten, am Vortage zum Mariä Himmelfahrt (fällt heuer weg), am Vortage zu Allerheiligen (31. Okt.) und am Tage vor Weihnachten (24. Dez.).

3. *Nur Fasten* (Abbruch) ist geboten an allen anderen Tagen der vierzigtagigen Fasten, am Mittwoch und Samstag der Quatemberwochen. An allen Tagen, an welchen die Gläubigen nur zum Fasten (Abbruch) verpflichtet sind, ist ihnen gestattet Fleischspeisen auch beim Abendessen zu genießen. Diejenigen aber, die zum Fasten (Abbruch) nicht verpflichtet sind, dürfen an diesen Tagen Fleischspeisen genießen, sooft sie essen.

4. Das Gebot der Abstinenz und des Abbruches verpflichtet nicht an den Sonntagen der Fastenzeiten, an gebetenen Feiertagen und an den abgeschafften Feiertagen, welche in unserer Diözese noch gefeiert werden.

Am Karsamstag dauert die Verpflichtung zur Abstinenz und zum Abbruch nur bis Mittag (12 Uhr), an der Vigil vor Weihnachten aber endet die Verpflichtung zur Abstinenz und zum Fasten beim Nachtmahl.

5. Von dem Gebote der *Abstinenz und des Abbruches* sind ausgenommen:

- a) die Gläubigen an jenen Orten, wo Markttag ist, wo das Kirchenpatrozinium oder eine andere kirchliche Veranstaltung feierlich gefeiert wird und sich deshalb viel Volk versammelt;
- b) an allen Fastttagen im Jahre, außer am Vortage vor Weihnachten und am Karfreitag: das Militär, die Gendarmerie, die Finanzwache samt den betreffenden Familien.

6. Vom Gebote *nur der Abstinenz* an allen Fastttagen des Jahres, Vortag vor Weihnachten und Karfreitag ausgenommen, sind entbunden: die Arbeiter in Bergwerken und Fabriken mit ihren Familien, die Schaffner (Kondukteure), Heizer und andere Bedienstete der Eisenbahnen und die Reisenden, wenn sie genötigt sind in Bahnhofrestaurationen zu speisen; das Schiffspersonal und die Reisenden, wenn sie auf Schiffen speisen müssen; alle jene, die mit ihren Familien und Dienstboten in Kurorten weilen; alle, die durch Umstände gezwungen sind in öffentlichen Gasthäusern ihre Kost zu nehmen, und jene, die von anderen abhängig sind und sich selbst nicht Fastenspeisen besorgen können; alle, die in Strafhäusern leben, nämlich Sträflinge, Aufseher und andere Bedienstete.

Alle jene, die sich dieser gewährten Nachsichten bedienen werden, ermahne ich im Sinne des päpstlichen Schreibens, sie mögen die Erleichterung des Fastens durch gute Werke, nämlich durch Almosen für die Armen ersetzen.

III.

Einzelne Personen und Familien kann nach dem kirchlichen Recht (Kan. 1245) aus triftigem Grunde auch ihr Pfarrer eine Nachsicht

vom Fastengebote gewähren. Ich bevollmächtige aber auch die Beichtväter zu gleichem Recht, wie die Pfarrer, jedoch nur bei der Beicht.

1. Aus besonderen von der Kirche gebilligten Gründen sind vom Gebote der Abstinenz und des Abbruches neben den oben erwähnten auch ausgenommen:

- a) Kranke und Genesende, ferner körperlich schwächliche, welche infolge Fastens Kopfweh oder Schwindel bekämen;
- b) Mütter vor und nach der Geburt, auch wenn sie gesund und körperlich kräftig sind;
- c) Arme, die sich die Nahrung erbetteln, welche überhaupt keine genügende Nahrung haben.

2. Nur vom Fas ten (Abbruch) sind aber ausgenommen:

- a) Handwerker und Arbeiter, welche schwere Arbeit verrichten müssen, z. B. Landleute, Maurer, Steinmetze, Schmiede, Weber, Tischler, Schuster u. s. w.;
- b) alle, welche ermüdende geistige Tätigkeit ausüben müssen, z. B. Volksschullehrer, dann Professoren, wenn sie sich auf die Vorlesungen anstrengend vorbereiten oder täglich vier und mehr Stunden unterrichten müssen; Studenten, welche die meiste Zeit in der Schule verbringen und ernst studieren; Missionäre bei Volksmissionen.

Alle diese sind vom Gebot des Abbruches ausgenommen, obgleich sie gesund und körperlich kräftig sind.

IV.

Endlich bestimme ich, daß die oben angeführten Nachsichten auch für die Gläubigen meiner Diözese gelten sollen, wenn sie sich außerhalb der Diözese auf halten.

Ich hoffe, daß wir dieses gemilderte Fastengebot bereitwillig und gewissenhaft erfüllen werden. Beten wir und tun wir Buße, damit sich Gott unsrer erbarme und uns nicht nach unseren Sünden strafe.

Ljubljana, am 18. Jänner 1932.

† Gregor,
Bischof.

